

DARBININKAS

XLIX NR. 75 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. ANTRADIENIS - TUESDAY, LA KRITIS - NOVEMBER 10, 1964 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

De Gaulle plaka Vokietiją, kad skaudėtų Amerikai

Johnsonso vyriausybei po rinkimų dega du užsienių politikos klausimai: Azijoje-Vietname, Europoje — Nato valstybės. Vietname vis labiau gresia tekti komunistam. Nato gresia suirti. Iš Vietnamo iškviestas informuoti apie padėtį Amerikos atstovas gen. Taylor. Į Europą siunčiamas valstybės sekretorius pav. Ball, o valstybės sekret. Rusk kalbės su Europos užsienių reikalų ministrais, kai jie atvyks į J. Tautų sesiją gruodžio 1.

Europos neramumo veiksnys — de Gaulle

Europoje labiausiai kelią pastoja Amerikos politikai prezidentas de Gaulle. Nuo tada, kai Amerika atsisakė laikyti Prancūziją lygiateisiu sąjungininku su Anglija, de Gaulle siekia sumažinti Amerikos politinę įtaką Europoje. Siekia padaryti Europą nepriklausomą nuo Washingtono politikos.

Washingtono, ištikimiausias sąjungininkas yra Vokietija. De Gaulle politika tad ir nukrypo labiausiai prieš Vokietiją.

J. TAUTOS: Amerikai teks nusileisti?

Jungtinių Tautų sesija prasidės gruodžio 1. Prieš tai stengiamasi surasti kompromisą tarp Amerikos ir Sovietų dėl mokesčių. Amerika tebereikalauja, kad Sovietai sumokėtų J. Tautom skolą 52.6 mil. Grasina reikalaujanti, kad Sovietai būtų atimta balso teisė. Sovietai aiškina nemokėsią ir grasina: jei atims balso teisę, pasitrauks iš J. Tautų. Amerikos diplomatų poziciją stiprina Kongreso nutarimas — reikalaujanti. Tačiau J. Tautų pareigūnai tebesitiki, kad Amerika savo reikalavimo atsisakys. Ta

MASKVOJE: bus komunistų vienybė?

Maksvoje partijos sekretorius Brežnevas tariasi su kom. Kinijos min. pirm. Chou En-lai dėl komunistų vienybės. Dalyvauja dar 11 kraštų komunistų atstovai. Skirtumas tarp Rusijos ir Kinijos komunistų tebė-

KONGE: komunistai desperacijoje

Pereitą savaitę Tshombes kariuomenė ėmė smarkiai spausiti "liaudies vyriausybės" kariuomenę visais frontais. Didelės reikšmės turėjo tai, kad Kongo kariuomenė atkirto komunistus nuo Burundi, iš kur jiems ėjo kom. Kinijos parama. Lemiamos reikšmės turi savanoriai samdiniai, kurie yra patyrę kariai ir strategai. Nuo Stanleyville, kur yra Komunistų centras, kariuomenė už 150 mylių. Komunistai paskelbė, kad jie turi 800 baltųjų įkaitų, ir jei Amerika nezustos rėmus Tshombės, tai įkaitų gyvybę pavojuje. Grasinamas vertinamas kaip komunistų desperacinis žygis.

— Bolivijos perversme lapkričio 4 žuvo 40, sužeista 150. Prezidentas Victor Paz Estenssoro pabėgo į Peru. Paskelbtas naujas prezidentas gen. Rene Barrientos, buv. aviacijos šefas.

ja. Mėgina mušti Vokietiją, kad skaudėtų Amerikai.

Vokietija ėmėsi de Gaulle spausti dėl kviečių ir dėl raketų. Pereitą savaitę Prancūzijos min. pirm. Pampidou ketvirtadienį ir užsienių reikalų min. Couve de Murville antradienį pakartojo išspėjimą, kad Prancūzija pasitrauks iš aktyvaus bendradarbiavimo Europos ūkinėje rinkoje, jei Vokietija nesumažins kviečių kainos. Vokietijoje kainos yra aukščiausios, Prancūzijoje žemiausios. Kainų suvienodinimo siekia ir kiti europinės rinkos nariai, remdami Prancūzijos reikalavimą. Vokietija nesiduoda spaudžiamai. Aiškina, kad Prancūzija labiau nukentės nedalyvaujama, o Vokietijos vyriausybei svarbu išlaikyti ūkininkų palankumą kaip tik prieš rinkimus.

Kitas reikalas, kuriuo Vokie-

tija taip pat nerodo nuolaidumo Prancūzijai, yra Nato laivynas, ginkluotas Polaris raketomis, su mišriom įgulom. Anglija šį Amerikos planą atsisakė vykdyti. Prancūzija atmetė. Vokietija sutiko palankiai ir pasiūlė: jei kiti nepripasidės, laivyno įgulas gali sudaryti amerikiečiai ir vokiečiai. Prancūzija pereitą savaitę išspėjo, kad Vokietijos dalyvavimą Nato laivyne laiko priešingą Prancūzijos-Vokietijos bendradarbiavimo sutarčiai. Prancūzija dėl to nepasitrauks iš Nato, bet nero-

Adenaueris ir de Gaulle: išeitis galima?

Vokietijos buv. kancleris Adenaueris lapkričio 9 buvo Paryžiuje. Priimtas su didele iškilmė. Pareiškė, kad asmeniškai nori patirti nesuspėjimo tarp Vokietijos ir Prancūzijos priežastis. Adenaueris yra susipratimo su Prancūzija šalininkas. Aštriai kritikuoja Erhardo vyriausybę, kuri leidosi į konfliktą. Labiausiai kritikuojamas užsienių reikalų min. Schroederis.

Kalbama apie galimą išeitį tarp Prancūzijos ir Vokietijos: Prancūzija nespaus Vokietijos dėl kainų kviečiam iki po Vokietijos rinkimų kitais metais rugsėjo mėn., Vokietija neskubins savo įstojimo į Nato laivyną su mišriom įgulom iki to laiko.

SCHROEDERIS, labiausiai kritikuojamas Vokietijos ministras.

— Vatikano bažnytiniam susirinkimui lapkričio 9 buvo svarstomas pareiškimas dėl atominių ginklų draudimo. Vieno sprendimo dar nerasta.

— Melchioras Wankowicz lapkričio 9 nuteistas 18 mėnesių.

VIETNAME: nenori ir šios vyriausybės

Vietname riaušės nesibaigia ir civilinę Tran Van Huong vyriausybę sudarius. Joje esą per daug technikų buvusių Diem ir kitose vyriausybėse. Jos nuvertimo reikalauja vėl politinis budistų sąjūdis. Lapkričio 7 jie rengė demonstraciją, bet valdžia išsklaidė.

— Peronas pareiškė darysias pastangų dar šiais metais grįžti į Argentiją.

dys aktyvaus bendradarbiavimo.

Amerikai teks rinktis: ar ieškoti susipratimo su Prancūzija,

ADENAUERIS IR DE GAULLE Paryžiuje. Tarp jų Vokietijos atstovas Manfred Kleiber.

LENKIJOS: nuteisė rašytoją JAV pilietį

Darbininko paskutiniame nr. buvo rašyta apie Lenkijos rašytojų kongresą, kuriame išryškėjo: rašytojai reikalauja laisvės, Gomulka jų neduoda. Tą valdžios ir rašytojų konfliktą nepildomai rodo rašytojo Melchioro Wankowicz likimas.

Wankowicz jau 72 metų. Jis

EISAKU SATO, Japonijos naujas min. pirm., antikomunistas, prieš kurį komunistai rengė demonstracijas.

— Prancūzijos krikščionių darbininkų konfederacija suskilo dėl vardo. Lapkričio 7 kongrese 70 proc. pasisakė už vardo keitimą: iš Prancūzijos krikščionių darbininkų konfederacija padaryti Prancūzijos demokratų darbininkų konfederacija. Dalis darbininkų pasilaikė senąjį vardą ir sudarė savo organizaciją.

ar vykdyti savo planą su Vokietija? De Gaulle padėtis pasistiprėjusi, kada jis pagerino savo santykius su Maskva.

išvyko iš Lenkijos prieš karą. Jis gyveno 1949-60 Jungtinės Valstybės ir čia gavo pilietybę. Jis grįžo 1960 į Lenkiją ir iškilingai buvo sūnus sugrįžėlis priimtas. Džiugavimas praėjo, kai 1964 kovo mėnesi, 34 intelektualai įteikė min. pirmininkui memorandumą su laisvės reikalavimais. Tarp jų 34 buvo ir Wankowicz. Įtampa padidėjo, kai birželio 17 rašytojų susirinkime Varšuvoje laisvės klausimas vėl iškilo. Wankowicz buvo paruošęs kalbą, bet jos neteko skaityti, kai vyresnioji rašytoja Maria Dambrowska paskaitė savo pareiškimą. Po panašaus rašytojų susirinkimo spalio 5 tą pat vakarą buvo padaryta pas Wankowicz krata, ir jis suimtas. Spalio 26 pradėtas jo teismas. Kalbinamas, kad valstybę šmeižiančias informacijas buvo persiuntęs į Vakarus. Mat savo nepasakytos kalbos tekstą jis buvo pasiuntęs savo dukteriai Washingtone, ir ta ji paskelbė per Laisvosios Europos radiją. Wankowicz yra Amerikos pilietis, jam gresia 3 metai. Korespondentai į teismą neleidžiami.

Melchioras Wankowicz

— Amerikos komunistai dalyvavo Maskvoje lapkričio 7 šventėje. Jie buvo išleisti pirmu sykiu per 14 metų.

Pralaimėjusių ir laimėjusių ateitis — Kas Goldwaterio vietoj? "Nuosaikūs respublikonizmas" konservatyvizmo vietoj? Ar demokratuose stiprės "kairiųjų liberalų" sparnas? Kurlink Times?

Respublikonai pralaimėjo rinkimus ir ieško kaltininkų. Partijos vienas sparnas pasiskubino jais garsiai paskelbti vadovybę — Goldwaterį ir Dean Burch. Reikalavo, kad jie pasitrauktų. Rockefelleris pirmasis pasiskardeno tokiu reikalavimu... Jam prieštaravo Nixonas. Jis net apkaltino Rockefellerį nerėmus partijos kandidatų ir skaldžius partiją. Goldwateris esąs teisėtasis partijos vadovas, ir tegali būti kalbama apie susitarimus su juo dėl vadovybės. Kiti pasiskirstė tarp Rockefellerio ir Nixono linijos. Pats Goldwateris pareiškė, kad imsis partiją stiprinti, gynė D. Burch. Pasisakė, kad sausio mėnesį šauksias partijos vadų pasitarimą, kuriame bus aptartas ir vadovybės klausimas.

Apie vadus kalbant minimi Nixonas, Scrantonas, Romney, pats Goldwateris. Reikšmingas respublikonų gubernatorių rolė.

Su vadovybe garsiai svarstomas ir linijos klausimas. Rockefellerio šalininkai sako, kad rinkimus pralaimėjo Goldwaterio atstovautą "ekstremizmo"

Balsavimo skaičiai

Balsavimo skaičiai dar nevie-nodai įvairių šaltinių skelbiami. Pagal N.Y. Times balsavo 68.5 mil., pagal Time 69,169,000. Tai būtų pagal Time 60 proc. turėjusių teisę balsuoti.

Johnsonas gavo 42,328,350 balsų, arba 61.2 proc., Goldwateris 26,500,000, arba 38.8 procentų.

Atstovų Rūmuose demokratai turės 296 (turėjo 257), respublikonai turės 139 (178), senate demokratai turės 68 (67), respublikonai 32 (33). Gubernatorių demokratai turės 33 (34), respublikonai 17 (16).

Pelnas iš rinkimų

Respublikonų komitetui po visos rinkimų kovos liko 1.2 mil. dolerių. Tai pirmas toks atsitikimas. Paprastai lieka skolos. Nixonas pareiškė, kad pirmas toks atsitikimas taip pat buvęs, kad individualių aukotojų būtų tokie skaičiai — per milijoną, kurie davė 10 dol. ir mažiau.

JOSEF FRANCIS RUMMEL, New Orleanso arkivyskupas, lapkričio 8 mirė, sulaukęs 88 metų. Pagarsėjo įsakymais 1962 priimti į parapišes mokyklas juodus ir ekskomunikuojamas, kurie jo įsakymą kritikavo.

— Brazilijoje gub. Carlos Lacerda pradėjo akciją už išrinkimą prezidentus. Didelis kovotojas prieš komunistą ir korpuciją.

bei konservatizmo linija. Panašiai Journal American vedamajame: "Tauta atmetė ekstremizmą ir pasisakė už nuosaikumą". "Liberalinį nuosaikumą" siūlo respublikonam ir N.Y. Times. Taigi vienas respublikonam idealas — nuosaikūs respublikonizmas" Pats Goldwateris nemano, kad "konservatizmo idėja" būtų pasmerkta, jeigu už ją pasisakė 25 milijonai.

D. Lawrence (H. Tribune) konservatizmą taip pat gina. Faktai nepatvirtina, kad pralaimėjo konservatyvieji kandidatai ir laimėjo "liberalai": Keatingas ir nuosaikus ir liberalas — pralaimėjo; Taftas Ohio nuosaikus — pralaimėjo; Percy Illinois liberalas — pralaimėjo; Murphy Kalifornijoje — konservatyvusis — laimėjo; konservatyvusis demokratas Byrd Virginijoje — perrinktas. Pagaliau pats Johnsonas esąs taip pat konservatyvus. Jei H.H.H. ir yra liberalas, tai Johnsonas, jį pasirinkdamas, buvo paskelbęs, kad H. H. H. būdamas viceprezidentas susilaikys nuo radikalumo...

Laimėtojai demokratai neieško atpirkimo ozių. Garsiai kalba, kas davė demokratam tokius laimėjimus. W. Lippmann (H. Tribune) aiškina, kad apie Johnsoną susitelkę dauguma, nes jis laikosi vidurio politikos, vengdamas vienos ir antro ekstremizmo. Johnsono vadovaujama demokratų partija virsta vidurio partija.

Tyliau kalbama, kad ir šioje partijoje reiškiasi du sparnai. Viename būsiąs Johnsonas, kitame R. Kennedy. Victor Riesel (Journal American) spėja, kad ateinančiuose rinkimuose galys būti Humphrey-Kennedy sąrašas. Toks sąrašas reikėtų kairiojo "liberalų" sparno stiprėjimą. Stiprėjimą to sparno, kuris buvo sudėjęs viltis į J. F. Kennedy, bet paskui juo nusivylė, kai Kennedy vis stipriau laikėsi vidurio linijos ir nesidavė spaudžiamas į kairįjį "ekstremizmą". Tas sparnas dabar tiki stiprėjęs, nes atėję nauji kongresmanai būsią jo parama.

N.Y. Times yra daugiau šio sparno pusėje, išskeldamas aiškų pavardes asmenų, kurie reiškiasi kairiojo "liberalizmo" sparnu. Pvz. tuojau paskelbė, kad H.H. Humphrey jau vyksias į Paryžių didžiosios politikos daryti (bet iš tikrųjų ten siunčiamas tik Ball), minimos pavardės asmenų, kuriais galėtų būti papildyta vyriausybė. Ar jie bus vyriausybėje, kitas klausimas, bet jiems sudaromas garsas. Tas pats N. Y. Times ragina laimėjusius demokratų, kad mestų šalin visokius "tuščiažodžiavimus" ir kad imtųsi "griežtos, konkrečios, prasmingos veiklos".

Kokia ta siūloma veikla, galima daryti išvadą iš tokio pareiškimo vedamajame: "Prezidentas žino, kad mes negalime taisyti, bet gal, kaip tai darome Vietname, remdami kitą svyruojantį režimą, netenkantį visuomenės paramos. Jis žino, kad mes negalime tęsti iki begalybės bergždžios kovos Kinijai sulaukyti nuo JT ar diplomatiškai ignoruoti 700 milijonų valstybę... Jis žino, kad rūgimas visame pasaulyje gali pareikalauti iš mūsų drąsos pataisyti mūsų pažiūras ir, gal būt, kai ką pakeisti mūsų politikoje, mūsų programose ir mūsų galvojime".

Tai skatinimas. Ar jį Johnsonas priims, jau kitas klausimas.

Raketos Kuboje ir klicos patarimai

Verta pažymėti, rašo Nixonas Reader's Digest, kad "valstybės departamento galingoji klika ir Baltųjų Rūmų štabo "liberaliniai" nariai niekais neleido pakartotinius išpėjimus, tarp kurių svarbiausi buvo senatoriaus Kenneth Keatingo ir CIA, kad Sovietai išklė savo vyrus ir raketas į Kubą".

"1962 spalio 16 jau nebuvo jokių abejonių. CIA padėjo ant prezidento stalo nuotraukas sovietinių raketų, įtaisytų Kuboje. Nuotraukos buvo padarytos CIA lėktuvų U-2, ir akivaizdumas buvo nepaneigiamas".

"1962 spalio 22 prezidentas dramatiškai paskelbė, kad Sovietai slapta yra atgabėję vidutinio dydžio balistines raketas ir sprausminius bombonešius į Kubą. Jis įsakė Kubą blokuoti ir pareikalavo, kad raketos būtų pašalintos; kad būtų leista patikrinti, ar tikrai tai padaryta".

Nixonas tą prezidento aktą vertina: "Tai buvo puikiausia jo prezidentavimo diena. Ne tik šio krašto žmonės, bet ir visame pasauly pritarė šiam Amerikos priiimtam išpareigojimui saugoti laisvę ir taiką..."

"Bet vėl pasikartojo tragika Amerikos neryžtingumo istorija. Įtakinga klika patarė, kurie sulaukė prezidento ranką Kiaulių įlankos reikalu, vėl ėmėsi nukreipti į šalį tvirtos politikos aktą. Jie siūlė, kad visą ginčą būtų perduotas Jungtinių Tautom svarstyti ir spręsti..."

Jų patarimų vaisiai Nixono rodomi toki:

— buvo atsisakyta nuo inspekcijos reikalavimo; "ofenzy-

Nixonas aiškina, kas atsakingas, kad Kubos apvalymo metu nuo sovietinių raketų darbas liko nebaigtas ir kad paskutiniai metai kupini politinių nesėkmių užsienio politikoje.

vinės" raketos buvo pašalintos, bet "defenzyvinės" buvo paliktos;

— buvo uždrausta Kubos egzistavimui naujos akcijos prieš Castro, o ir Jungtinės Valstybės išpareigojo laikytis nepuolimo politikos;

— neryžtinga užsienių politika paskatino prieš vis drąsesnei ir drąsesnei akcijai. Laidai su sovietų ginklais tebeina į Kubą lig šiol; šalia Jungtinių Valstybių ir Kanados Kuba virto stipriausia karine jėga vakary hemisferoje;

— Chruščiovo rizika su raketom buvo naujas sovietų įprastos taktikos mėginimas: — žingsnį atgal, du žingsnius pirmyn.

Kodėl prezidentui Kennedy buvo patariama tokia politika Kubos klausimu?

Pagal Nixono aiškinimą, tai plaukė iš bendro valstybės departamento minėtos grupės, kurią Nixonas vadina klika, su praradimo apie Amerikos ir Sovietų santykius. Esą valstybės departamentas rėmė sen. Fulbrighto mintį, kad Castro nesąs joks pavojus Amerikai ir kad bendra politika su Sovietais turinti būti lankstesnė ir sukalbamesnė.

Pats komunizmas jų aiškinimu, nustoja buvęs pavojingas, nes jis turi savo sunkumų. Esąs skilimas tarp Kinijos ir Sovietų Rusijos. Esą sunkumų So-

vietų Rusijai su rytų Europos satelitais, kurių gyventojai yra priešingi komunistiniam režimam. Esą sunkumų komunistam su ūkiniu gyvenimu sovietinėje Europoje, kom. Kinijoje, Kuboje. Tuos visus reiškinius dėdami draugėn, tie, kurie formuoja mūsų politiką, aiškina, kad laikas dirba mūsų naudai, ir reikia su komunistiniais režimais laikytis susipratimo, prisitaikymo (accommoda-

tion), nes šaltasis karas baigiasi.

Taip apibūdinamas politika, kuri vykdoma valstybės departamento, Nixonas pasisako su ja nesutinkąs. Jis vertina, kad paskutiniai ketveri metai, vykdą prisitaikymo politiką, Amerikos užsienių politikoje esą didžiausių politikoje nepasisekimų metai. Sąjunga su europiečiais ant netvirtų kojų; kai kurie jų atsisako remti Jungtinių Valstybių politiką Azijoje ir lotynų Amerikoje. Vokietijoje Berlyno siena stovi kaip liūdnas paminklas, kuris liudija Amerikos neryžtingumą aki-vaizdoje komunistų iššūkių. Azijoje, Vietname, eilė katastro-

fų sumažino Amerikos prestižą iki žemiausio laipsnio toje pasaulio dalyje. Laosas praktiškai dingęs. Cambodia dingsta, Burma ir Indonezija ant pačios briaunos.

Priminęs dar Amerikos deginamas atstovybes, draskomas vėliavas, akmenim apmėtomas atstovus, Nixonas teigia, kad visa tai toli gražu nereiškia šaltąjį karą dingstant. Ne, sako jis, komunizmas nėra pasikeitęs, nėra užmiges, nėra atsileidęs.

Tokia yra padėtis, su kuria dabar J. Valstybės susiduria.

Visi tolimesni Nixono žodžiai reiškia: mes reikalingi ne tiek lanksčios, švelnios, sukalbamos politikos, kiek tvirtos ir ryžtingos politikos. Tik dėl jos nebuvimo buvo susilaukta nepasisekimų.

LIETUVIAI STUDENTAI VOKIETIJOJE IR AMERIKOJE

SPAUDA

Tuo pat laiku atėjo du jaunimo laikraščiai, iš dviejų kampanijų — iš Miuncheno studentų ateitininkų leidžiamas "Ateitininkai" ir iš Chicagos taip pat ateitininkų "Ateitis". Ir vienas ir antras padeda suprasti šio akademio jaunimo galvojimą.

Ateitininkai 1964 spalio nr. Vokietijoje esančio lietuvių jaunimo charakterį labiausiai praskleidžia V. B (artusevičiaus, pirmininko) informacija apie studentus Vokietijoje. Iškelia skirtybę nuo vyresniųjų. Esą vyresnieji priekaištuoja, kad jaunieji nesideda į politinį veikimą, nesiduoda įtraukiami ir visuomeninį darbą apskritai. Tuos priekaištus autorius atmeta ir sako, kad jaunieji "turi stengtis suvokti savo vietą ir uždavinį visuomenėje ir jį vykdyti". Kokį uždavinį, rodo bent pora pasisakymų.

Vienas rodo jaunimo santykį su aplinka. Atmeta pasipriešinimą aplinkos įtakai. Studentas "mato, kad aklas kovojimas su "svetimomis" gyvenimo aplinkybėmis yra uždarymas durų mums atsiveriančių galimybių išnaudojimui... Jaunimas nenori vien tik viskam priešintis, bet pozityvia kūrba stipriai žengiant pirmyn nugalėti pasitaikiusias kliūtis".

Kitas pasakymas rodo santykį su tėvyne kitoki nei vyresniųjų: "santykis su tėvyne išimtas iš emocijų rėmų ir paremtas daugiau protiniu galvoju, kuris turi tam tikrą tikslą ir eilę konkrečių darbų visuomenėje, kurioje gyvena, vyksmai, vyksta lietuviškoje visuomenėje, nėra svetimi ir neįdomūs". Tai matyti ir iš kitos laikraščio medžiagos, kuri kreipia žvilgsnį į studento padėtį Lietuvoje ir lietuvių visuomenės gyvenimą pačioje Vokietijoje ir net studentų gyvenimą Amerikoje.

Ateitis rugsėjo nr. prezentuojasi su stipriai pareikštais formalistiniais spaudos techni-

kos ir stiliaus siekimais. Jaunimo dvasią gal stipriausiai čia pareiškia Jono Bogutos, buvusio studentų ateitininkų pirmininko, raštas apie "žmogų be šaknų". Jo "žmogus" laikomas "be šaknų" ne tautine-socialine prasme, bet religine: "Mūsų žmogus be šaknų nėra iš pasaulio ir pasauliui. Bet jisai iš Dievo ir Dievui. Jisai be šaknų, nes jam jų nereikia. Tik augalai įleidžia šaknis į žemę, kai tuo tarpu jie klesti ir auga virš žemės. Mūsų žmogus yra Dievui ir Dievas jam. Jam šaknų nereikia, nes jisai yra palaikomas ir auga Jo pilnuoju". Svarstymo pabaigoje autorius priartėja prie panašios išvados kaip ir "Ateitininkai" rašytojas — suvokti save ir neužsidaryti: "Ko mums lietuviams reikia, tai didesnio supratimo mūsų esmės. Tą suprastę, mes nebandydime įsitvirtinti kaip pilaitėje, neužsidarydysime savame ghetto. Mes keliausime per gyvenimą lengvai, be bagažų, bet, mano nuomone, prasmingai".

Tačiau kada iš žaismo sąvokom nusileidžia į konkrečią tikrovę, autorius dėmesys šiaip krypta: "Mes dažnai girdime apie Lietuvos laisvinimo akciją. Norime pašalinti vergiją ir kitų dominaciją. Ar nenatūrali išvada būtų, kad mes turėtume vien ne vien svarstyti politines laisvės sampratą ir jos įgyvendinimą, bet taip pat laisvės problematiką bendrai? Svarstyti individo laisvę ir tos laisvės gynybą bei praplėtimą. Mes turime prisidėti prie rasinio klausimo svarstymo bei jo sprendimo... ar nėra juokinga, kad mes lietuvių šitame krašte vengiame šio klausimo ir nusiplauname savo rankas?... Kalbėti apie politinę laisvę izoliacijoje yra šiurpa ir dažnai hipokritiška. Politinės laisvės svarstymai turi išplaukti iš bendros laisvės problematikos svarstymo... Ir taip pat turime atsiminti, kad tol, kol vienas iš mūsų bus pavergtas, nei vienas iš mūsų nėra laisvas".

Kaip Ateitininkai, lyg sustiprinama V. Bartusevičiaus galvoju, atkirom informacijom nukreipė akis į padėtį Lietuvoje, taip Jono Bogutos galvojimas sustiprinamas straipsneliais apie Martin Luther King ir juoduko pastangas išsilaisvinti pačiam, kada "jojo maldos niekas neklauso ir ja nesidomi".

Yra natūralu, kad jaunimas nori save suvokti kitokius nei vyresnieji.

Yra sveika, kad jis nesitenkina asmeniniais bei profesiniais interesais, jaučia ryšį su visuomene ir skiria sau uždavinius tos visuomenės naudai.

Yra įprasta, kad savęs suvokimo procesas prasideda kritišku žvilgsniu į aplinkos artimiausią ratą — savo vyresniuosius, bet paskui jis plečias į gy-

venamą aplinką.

Tokioje savęs suvokime eigoje tas jaunimas, kuris kritiškai mokėjo žvelgti į vyresniuosius, anksčiau ar vėliau kritiškai įvertins ir aplinkos idealus ir mokės atskirti, kas joje sektina ir siektina, kas joje "pasipriešinimo" verta: kurių uždavinių vykdymas susilaukia gausiai tautininkų, kuriems kiekvienai individuali pagėda turi reikšmės.

NERINGOJ NET STIRNAI NELIKO RAMAUS KAMPELIO

LIETUVOJE

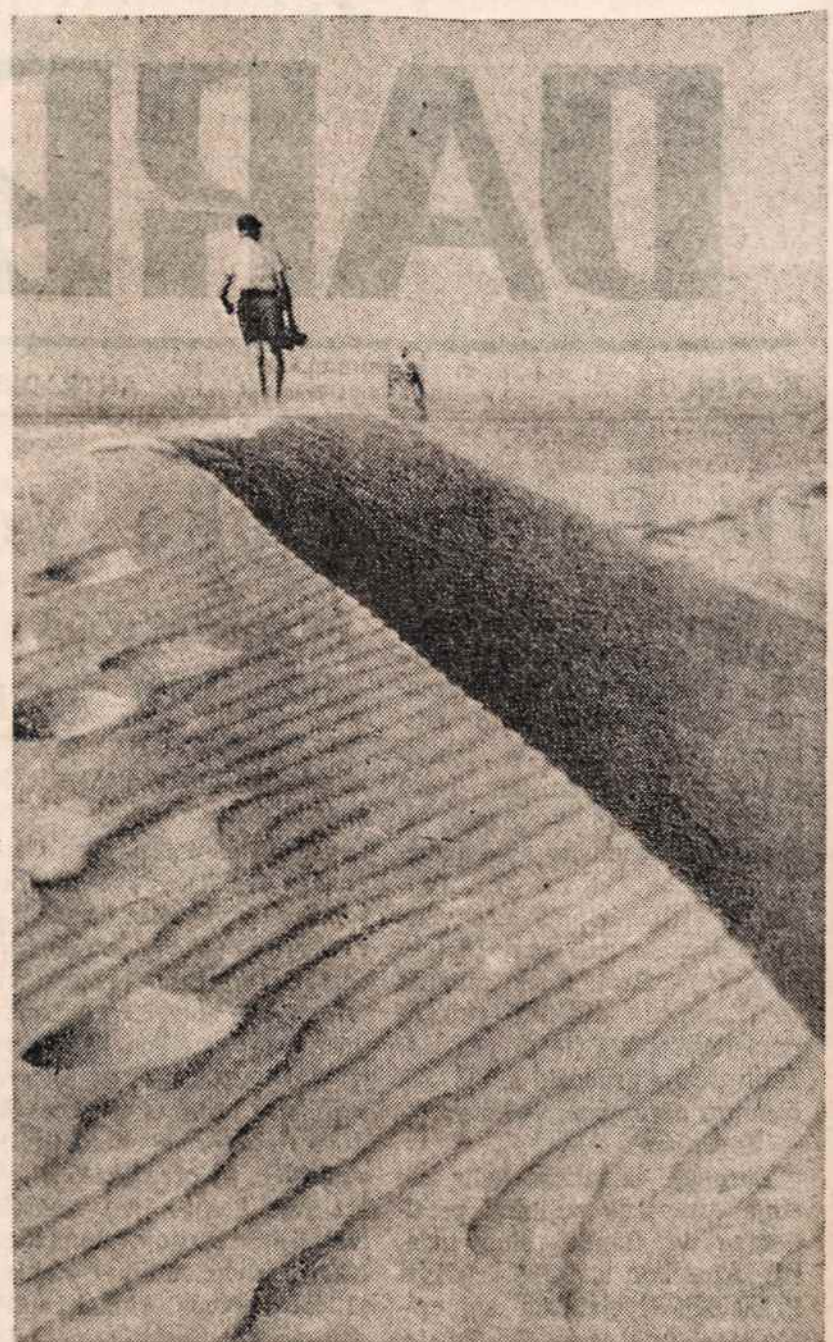
Tiesoje spalio 25 rašytojas R. Budrys ir miškininkas V. Lukošius informuoja, kas darosi dabar su nuostabaus gamtinio grožio Neringa.

Šią vasarą Neringą užplūde poilsiautojai, išskylautojai, o rudenį grybautojai jau per vieną sezoną padarė didelę ir sunkiai pataisomą žalą. Dar tokie dveji, treji metai — liks Neringoje ištrypti pušynai ir nieko daugiau. Paprasčiausias paplūdimys. Sakote, liks didžiosios smėlio kopos kurios būtent, ir yra gražiausias Neringoje? Deja, ir kopų gali nelikti. Didžioji kopa prie Nidos jau pastebimai sumažėjo. Kiekvienas ją pamindo, beveik kiekvienas "nuvažiuoja" nuo jos šlaito. Būriai, o vasaros metu — minios žmonių. Tonos, tūkstančiai tonų smėlio ritasi žemyn...

Taip pat ir su pušynais. Pažvelkite, kas dedasi marių pakrantėje bei pušyne tarp Nidos ir didžiosios kopos. Suminta, sutrypta menkute miško paklotė, primėtyta popierių, prišukšlinta ištisai. O miške už restorano iki Svyturio kopos ir dar toliau — kone kas penktame žingsnyje sudažytas butelis. Visoje pakelėje, kur stovėjo mašinos ir palapinės, stovyklautojai paliko krūvas šlamšto. Kempingas irgi paliktas nepavydintoje būklėje — šiukšlės tam ir mėtos.

Jauname beržyne, palvėje prie didžiosios kopos, šią vasarą buvo įrengtos stovyklos. Kūrybinio jaunimo, liaudies teatrų, sportininkų... Nidos girininkas ir dabar dar negali užmiršti, kokią prišukšlintą ir sujauktą vietą paliko jaunimo stovyklos tvarkytojai. Liaudies teatrų darbuotojai, stovyklavę toje pačioje vietoje, išvykdami viską gražiai sutvarkė, bet... liko išmaltos mašinų vėžės, išvažinėta, išmindžiota palvė, iškasinėtas smėlis. Vėjas dabar neša pusto tą smėlį, giliau, aitrina jautriame Neringos kūne padarytas žaizdas. O juk dar pavasarį toje vietoje buvo puiki palvės pievutė, kuriai sukurti ant liekančių smėlio gamtai ir žmogui prireikė daug laiko, daug darbo.

— Saudi Arabijos karalius Saud lapkričio 2 nusodintas nuo sosto ir jo vietoj įkeltas princas Faisal. Karalius Saud galės išvykti, jei norės.

NIDOS KOPOSE.

berželiai, kloti po ratais... Ir visa tai — gamtiniame draustinyje!

Taip Neringa gamtinis draustinis. Pereikite per Neringos miškus gražų rudens sekmadienį. Klykia, ūkia, ūkčioja. Svilpia; rėkauja visuose miškuose, išsisai, be atvangos. Nuo Smiltynės iki pačios Nidos... Tai grybautojai. Taip visuose kraštuose visą dieną. Ir žvėrys iš baimės netenka galvos. Briedžiai puola į marias ir plaukia. Vienas jaunas briedžiukas taip ir paskendo, o du išplaukė į kitą pusę marių. Daug kas matė išplaukiančias stirnas. Visai neseniai dvi stirnos pergaudintos grybautojų riksmo, paklaikusios iš baimės, atsitrenkė į pamiskės tvoros vietą ir žuvo. Gimtiniam draustinyje net ir stirnai nebelieka ramaus kampelio.

Atrodo, kad laikas pats paskutinis skambutis Neringą paversti tikrai gamtiniu draustiniu, nacionaliniu parku.

Nerimą kelia ir numatomos Nidoje statybos. Pagal generalinį planą statybos skverbsis vis gilyn į Svyturio kopos kalninės pušies masyvą. Sunku dar pasakyti, kas vertingiau — ar tas kalninės pušies miškas — tikras Nidos grožis, ar būsimi nauji pastatai, ypač jeigu jie stovės tokioje nuplikintoje plynėje, kaip dabar stovi naujasis pensionas "Auksinės kopos". Pavyzdys toli gražu ne užkrečiantis. Nelinksma bus žmogų vėjų pagarije. Ir apskritai verta pagalvoti ir dar kartą pagalvoti, ar teisingai mes elgiames su senąja Nida, nesistengdami jos paversti įstabių gamtos ir liaudies architektūros muziejum po atviru dangumi, bet tiesdami per ją naujas gatves, užgriozdindami naujais, pagal visą nuotaiką jai svetimais restoranais, buitiniu aptarnavimo kombinatais ir dar visokiu kitokiu "betonu ir stiklu"?

Ir jeigu jau statome, tai bent būtina išsaugoti medžius, kurių paskui per dešimtmečius neišauginsime. Ir tikrai neverta įrengti kempingas tokiuose puikiuose pušynuose, kaip dabar įrengtas kempingas Nidoje. Tās pušynas jau pasmerktas. O šimtą kartų būtų geriau, jeigu jis oštų dar ilgus metus".

— Kanada pardavė kviečių ir Vengrijai už 7.4 mil.

VOVERAITĖ šildosi rudens saulėje.

Nuotr. R. Kisieliaus.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERSEina 6° 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS
ORGANĄ DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIĄSSecond-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in
August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laiškai ir korespondencijos redakcijai taisyti turi būti suvesti. Nenaudoti straipsniams ir korespondencijoms redakcija taisyti savo nuožūra. Nenaudoti straipsniams ir korespondencijoms redakcija taisyti savo nuožūra. Nenaudoti straipsniams ir korespondencijoms redakcija taisyti savo nuožūra.

Prosperity viršūnėje

Rinkimai praėjo, palikdami iš naujo atgaivintą viliojantį žodį — prosperity. Juo žymimas vienas iš tikslų, į kuriuos žadėjo ir žada vesti kraštą ir pilietį valstybės vairuotojai.

Prosperity — kas po to žodžio garsais slepiasi, ne visi vienodai supranta. Daugeliui jis patrauklus, kaip tik dėl to, kad jį kiekvienas gali įdėti turinį, kokio pats nori. Vieniems prosperity simboliu yra nuosavas vasarnamis, kitiems akcijos, treptiem naujausias markės automobilis, ketvirtiems pramoginės kelionės po pasaulį.

Tai vis dalykai, kurie turi padaryti žmogaus gyvenimą lengvesnį, malonesnį, be rūpesčių ir pastangų.

Prosperity, Websterio žodyno aptarimu, esąs geidžiama dalyko pasiekimas; pažanga ar laimėjimas kelyje į ką gerą. Geidžiama pažanga biznyje ar versle... Tuose žodžiuose yra užslėpta ir prosperity trigika, jei prosperity ribojasi tik medžiagine ir technikoje gerove.

Juo daugiau medžiaginės ir techninės gerovės susitelkia apie žmogų, juo daugiau pagilėja yra laukti, kad jis pasiūlytų vis dar ko stoko. Kaip ana žvejo žmona, kuriai stebuklingoji žuvelė tenkino visus pageidavimus. Niekada jai nebuvo gana. Jis mėgins išgyti naujus gerovės radinius, bus jais patenkintas, kol rodys juos draugam ir kaimynam. Kai jie išeis, jis pasiūlys vienas ir vienišas. Vienišas visoje technikoje prabangoje ir grožyje.

Priežastis ta, kad aplink jį pilna visokių gėrybių, bet jų nėra jame pačiame. Ištaigos pilnumoje ima jausti tuštumą savyje.

Tai materialinės prosperity sunkiai išvengiama tragika.

Prosperity, kad patenkintų žmogų, turi būti pilna, t. y. užpildytą tuštumą ne tik apie jį, bet ir jame. Užpildytą tuo,

ko žmogaus dvasia labiausiai reikalinga — minčių, pergyvenimų, kurie žmogaus dvasią daro gyvą, kuriančią, progresuojančią. Tada jis ima gyventi savo dvasios gyvenimu net ir vienvietėje būdamas. Tada jis kitaip supranta ir daiktų aplinkui save prasme. Tad atsiranda pusiausvyra tarp to, kas yra apie žmogų, ir kas yra pačiame žmogui.

Prosperity aukštesnę prasmę pergyventi niekas kitas taip nepadaeda kaip knyga, jei ji yra pajėgi praplėsti žinojimą ir sudaryti susimąstymą. Pora šios dienos pavyzdžių.

A. Merkelio puošni knyga "Antanas Smetona" prezidento portretas plačiuose spalviniuose visuomeniniuose rėmuose. Tai Lietuvos kelias į nepriklausomybę, nepriklausomybės netenkant. Gali kas knygoje nepatiktai, bet tai sukels skaitytojo ir autoriaus minties susikryžavimą, kuriuo ir parsižada kelias į minties prosperity.

Minties prosperity dar aštriau ir giliau didina dr. J. Girniaus knyga "Žmogus be Dievo". Tai žmonijos plotai, o juose paleistas mūsų laikų žmogus, kuris klaidžioja, pameta Dievą, stengiasi surasti sau jo pakaitalą. Žmogaus be Dievo kelias nušviestas dideliu kritiniu įžvalgumu, išreikštas dideliu įtaigingumu, vienijąs radusius ir ieškančius bendra žmogaus meile.

Atidedi knygas į šalį su išvada mintyje:

Namuose, kur visko yra, bet nėra mintį žadinančios knygos, nėra pilno prosperity.

Namuose, kur pergyvenami civilizacijos laimėjimai, bet kur nėra pergyvenamas knygos pasaulis, yra nuolatinė grėsmė pajusti tuštumą, nepasitenkinimą.

O tie, dalykai, kurie gali patenkinti žmogaus dvasią, ir turi būti prosperity viršūnėje.

Tardymo protokole majoras V. Bulvičius toliau liudija.

Apie savo ryšį su Mykolu Naujokaičiu:

"Tiksliai neprisimenu, prieš pasitarimą ar po pasitarimo Kamantausko bute, aš sutikau kartą gatvėje Vilniuje savo pažįstamą iš vaikystės Miką Naujokaitį, kuris buvo studentas ir turėjo kažką bendra su sportinėmis organizacijomis. Aš pakviečiau jį užėiti pas mane į butą... Kalbant apie Lietuvos susidariusią padėtį, atėjus Tarybų valdžiai, aš pareiškiau savo nuomonę, kad reikia sudaryti nelegalų vadovaujantį centrą, kuris galėtų nurodyti, ką veikti lietuviams nacionalistams. Į tai Naujokaitis atsakė, kad jaunimo tarpe jau yra sukurta slapta organizacija lietuvių nacionalistinei veiklai, bet nėra vyresnių vadovų. Aš pareiškiau norą turėti ryšius su ta organizacija ir paprašiau skirti tam tikslui tinkamą žmogų. Naujokaitis prižadėjo paskirti tokį žmogų ir atsiųsti jį pas mane su slaptažodžiu "Kumpis 23". Iš klausimų sprendimo pasikalbėjimo metu supratau, kad Naujokaitis yra vienas iš nacionalistinės jaunimo organizacijos vadovų. Žmogaus palaikyti ryšiams aš taip ir nesu-

laukiau. Atėjo pats Naujokaitis ir pasakė, kad VRLK jį seka ir toliau dirbti jau yra pavojinga, todėl jis po kiek laiko pereis sieną į Vokietiją, o iki tol gyvens nelegaliai" (127p.).

Apie ryšius su Nasevičium:

"1941 metų vasario pabaigoje ar kovo mėnesį aš susitikau su korpuso ryšių bataliono kapitono Eugenijum Petrausku, kuris pranešė, kad su manim nori susipažinti kažkoks Nasevičius... Kitą dieną aš nuėjau pagal Petrausko nurodymą adresą ir radau ten papulkininkį Karolį Dabulevičių, Vladą Nasevičių ir Petrauską. Susipažinęs su Nasevičium, aš išėjau su juo į jo kambarį. Čia Nasevičius pareiškė, kad jis pažįsta mane dar iš Vilniaus universiteto, kur aš buvau karinio parengimo lektorius, ir kad studentai apie mane kaip žmogų, gerai atsiliepdavo. Atėjus tarybų valdžiai į Lietuvą, jis nutarė pakalbėti su manim apie susidariusią padėtį ir išsiaiškinti, ar aš ketinu ką nors veikti prieš Tarybų valdžią. Aš jam atsakiau, kad klausimą turi išspręsti koks nors autoritetingas vadovaujantis centras, kurį, mano nuomone, reikėtų organizuoti. Išklaušęs mane, Nasevičius pareiškė, kad jokių vadovaujantių centrų kurti nereikia, nes tai gali sužlugdyti visą darbą lietuvių tarpe. Reikia užmegzti ryšius su Vokietija ir lietuvių užsienio centru, gauti iš ten instrukcijas ir sutinkamai su jomis dirbti. Jis taip pat išskėlė pasiūlymą, kad reikia parodyti vokiečiams, jog mes aktyviai dirbame antitarybinį darbą, bet kokia forma tuo metu nepasakė. Mes susitarėme toliau susitikinėti, naudojantis slaptažodžiu "Ar aš galiu pasiskolinti Jaščenko knygą — Tarptautinė teisė". Tas slaptažodis turėjo būti pasakomas telefonu ir, gavus atsakymą, turėjo įvykti eilinis susitikimas. "Kai susitikom antrą kartą (kiek aš prisimenu), Nasevičius pasiūlė man sudaryti planą, pagal kurį vokiečių lėktuvai turės išmesti Lietuvos TSR teritorijoje ginklus lietuvių nacionalistams. Ginklus buvo namatyta išmesti, prasidėjus karui tarp Vokietijos ir TSRS. Tokį ginklų išmetimo planą sudarė-

me aš ir Kilius (jis dirbo nelegaliai) (131 p.).

Apie radijo ryšius:

"1941 metų kovo viduryje pas mane atėjo Kamantauskas ir pranešė, kad iš repatriavimo komisijos nario Klausio jis gavo radijo siųstuvą (kilnojama), kuriuo reikia pasinaudoti ryšiams palaikyti su radijo stotimi Vokietijoje. Aš sutikau su tuo pasiūlymu ir radiistu pasiūliau buvusio leitenanto, dirbusio geologinėje komisijoje, savo giminaičio Leono Zemkalnio kandidatūrą. Aš supažindinau jį su Kamantausku ir pasiūliau jiems patiems spręsti visus su radijo siųstuvu darbu susijusius klausimus ir manęs apie tai neinformuoti, nes areštavimo atveju aš norėjau žinoti kuo mažiau smulkmenų apie vykdomą kontrarevoliucinę veiklą. Aš paėmiau šifro rakta, susipažinau su juo, paskui padaviau jį Zemkalniui, kuris taip pat susipažino su juo ir jį sunaikino. Į Vokietiją siunčiamas šnipinėjimo žinias sudarydavau ir šifruodavau aš, kartais padėdavo Zemkalnis. Mes pasiuntėme tris telegramus ir gavome dvi" (132 p.).

Apie informacijas iš Naujokaičio ir Michelevičiaus:

"Dirbti su radijo siųstuvu aš rekomendavau Zemkalnį ir Vilniaus universiteto studentą Adolfą ar Alfonsą Armaļį, kuris, atvykęs iš pasienio ruožo, kur gyveno jo tėvai, atėjo pas mane ir slaptažodžiu "Kumpis 23" ir įteikė du laiškus, vieną nuo Naujokaičio ir kitą nuo leitenanto Broniaus Michelevičiaus, pabėgusio į Vokietiją. Tuos laiškus jam atnešė iš Vokietijos man nepažįstamas kurjeris. Naujokaitis laiške pranešė, kad vokiečiai palankiai žiūri į lietuvius, kad tikrai bresta karas tarp Vokietijos ir TSRS ir kad reikia sudaryti vadovaujantį antitarybinį centrą Lietuvoje. Michelevičius savo laiške taip pat pranešė, kad tikrai bresta karas tarp Vokietijos ir TSRS, ir prašė pranešti jam karines žinias apie raudonąją armiją, apie raudonosios armijos dalių dislokaciją Lietuvoje, jų motorizavimą ir kt. Už tokį atvirumą laiške aš net supykau, nes tas dokumentas galėjo su-

žlugdyti visą mūsų veiklą. Armalis atvyko pas mane baldžio mėnesį, į laiškus aš taip ir neatsakiau" (132 p.).

Apie ryšius su "Levu-113":

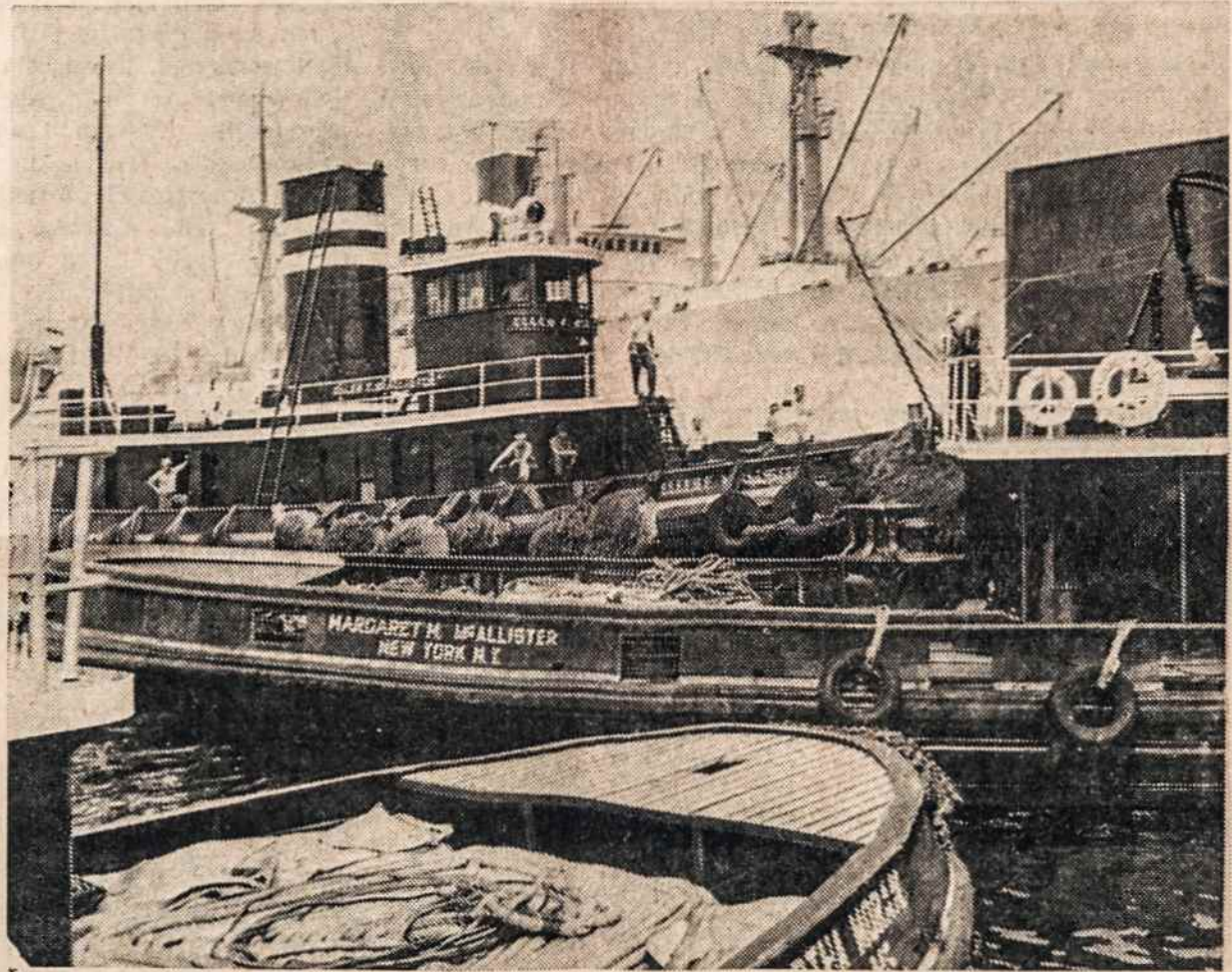
"Prieš pabėgdamas į užsienį, Naujokaitis man pranešė, kad Kaune gyvena savas patikimas žmogus, su kuriuo slaptažodis yra "Levas-113"; to žmogaus pavardė Leonas Prapuolenis. 1941 metų baldžio pabaigoje Prapuolenis atvyko į mano butą, kur buvo tuo metu ir Nasevičius. Jis pasakė slaptažodžius "Kumpis-23" ir "Levas-113" ir pranešė, kad Naujokaitis, jo gautomis per dvi merginas žiniomis, pereinant sieną buvo sužeistas ir dabar guli Tauragės miesto ligoninėje. Jis perdavė, kad karas tarp Vokietijos ir TSRS prasidės 1941 metų gegužės 1-10 d. laikotarpiu, ir prašė, kad lietuvių slaptos organizacijos būtų pasiruošusios ir, prieš ateinant vokiečiams, tose vietose, kur yra organizacijos narių, iškeltų plakatus "Lietuvių aktyvistų frontas", o tvarkai prižiūrėti paskirtų atitinkamų žmones su baltais raiščiais ant rankovės ir raidėmis "TDA" — tai reiškia — tautinė darbo apsauga. Kadangi pranešimas apie karo tarp Vokietijos ir TSRS pradžią buvo gautas vėlai ir mums neliko laiko plačiam, kontrarevoliuciniam darbu išvystyti, tai mes su Nasevičium atskiro nutarimo nepriėmėme" (134).

IS LB VEIKLOS

JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybos posėdyje, įvykusiam lapkričio 4 Alto biuro patalpose, buvo peržvelgtas veiklos plano projektas ir numatyta artimiausių uždavinių vykdymas.

Perkėlus Pasaulio Lietuvių archyvą į Tėvų Jėzuitų patalpą, archyvo išlaikymo našta palengvėjo, bet iškilo kitas rūpestis, tai Bibliografinės Tarybos išlaikymas ir Knygų Lentynos leidimas. Šį uždavinį centro valdyba įtraukė į veiklos planą ir dės pastangas, kad Bibliografijos Taryba savo darbą galėtų tęsti.

— Anglijos min. pirm. Wilson rengia pavasarį naujus rinkimus. Nori padidinti daugumą. Dabar turi tik 5 daugiau.

LAIVAI New Yorko uoste.

Nuotr. R. Kisieliaus.

NIKOS KAZANTZAKIS

Šv. Pranciškaus mirtis

Vertė DOMAS JASAITIS

(11)

Jis prie durų. Jis pakėlė savo perversią ranką ir pasveikino mane. Dabar jis nuima nuo galvos gobtuvą. O ne, ne!"

"Tėve Pranciškau, tėve Pranciškau, nedrebėki!"

"Tai aš esu. Aš, aš. Aš matau savo veidą, kaktoje kryžių, smilkinuose randus nuo įkaitintos geležies. Jis įėjo, jis artėja..."

Uždengė savo akis dar antra rankove bet reginys vis tiek nedingo.

"Jis jau čia, čia", suklyko. "Jis atsigulė šalia manęs ant čiužinio. Ten jis. Padėk, broli Leonai, gelbėk!"

Prisilenkęs, apkabino mane. Tuomet išstietomis rankomis ieškojo kairėje, dešinėje ir už mano galvos.

"Niekio, suniurnėjo, niekio". Bet už akimirksniu abudu susijungėme, tapome vienas. Kelionė baigta.

Iš tikrųjų, galas atėjo. Broliai atidavė iš visų pusių, norėdami su juo atsiveikinti.

Elijas skubėjo iš kaimo į kaimą ir susirinkusiemis žmonėmis pranešė, kad šventasis miršta ir kad visi būtų pasiruošę tuojau atvykti su degančiomis žvakėmis ir šermenis. Jis taip pat pasirūpino, kad vyskupas įsakytų San Ruffino bažnyčios zakristijonui skambinti laidotuvių varpais dieną ir naktį.

Seserys San Damijane, klūpodamos prieš Nukryžiuotąjį, maldavo Dievą dar nepaimti Pranciškaus. Ir kapitonas Vilkas, nusileidęs kalnu, atėjo į Porciunkulą, prišartino ant pirštų galų, prie Pranciškaus ir padėjo jam dovanų — krepšį vynuogių ir figų. Pranciškui atsimerkė, pažino.

"Broli Avinėli! Sveikas gyvas. Laukiau. Alvernijos vanagai, turbūt pranešė, kad aš mirštu. Sudiev, mano broli!"

"Tai ne tu miršti, tėve Pranciškau", atsakė laukinis brolis. Tai ne tu, bet mes. Atleisk man už visa, ką aš padariau!"

"Dievas tau atleis, broli Avinėli, ne aš. Jei tu būsi išgelbė-

tas, visa bus išgelbėta drauge su tavimi, net tie avinėliai, kuriuos tu suėdei, būdamas vilku".

Brolis Vilkas paėmė atsineštą krepšėlį ir įdėjo į mirštančio rankas.

"Čia yra šiek tiek figų ir vynuogių. Tu gali, tėve Pranciškau, pasakyti joms sudiev. Tu gali valgyti jas ramia sąžine. Jos tikrai nevogtos".

Pranciškui uždėjo delną ant išsirusių vaisių. Jam buvo malonus jų vėsus šviežumas. Nuskynęs uogą iš kekęs, įsidėjo į burną. Paskui paėmęs figą čiulpė iš jos varvantį medų.

"Sudiev figos ir vynuogės, mano sesės. Paskutinis sudiev. Aš jau jūsų daugiau nematysiu".

—

RUGSEJIS pasibaigė. Vieną spalio mėnesio dieną dangus apsiniaukė ir ėmė lašnoti pirmieji smulkieji rudens lietus. Skysta, švelni, dulksnota migla išsiskleidė aplink alyvmedžius ir pušis. Neišreiškiamas malonumas srovėno pasulyje. Žemė išsėjos, buvo patenkinta savo derlingumu ir drėgnu oru.

Pranciškui atsimerkė. Lušnoje buvo pilna brolių. Jau labai anksti iš ryto jie atėjo iš visų kampų. Vieni buvo pritupe, kiti stovėjo. Jie visi žiūrėjo į jėbustą žvilgsniu, tylėdami, niekas nežeidė šventos tylos. Kartkartėmis nusišluostydavo

akis ir išeidavo į lauką pakvėpuoti. Pranciškui tiesė į juos rankas, sveikino.

"Tu išvyksti, tėve Pranciškau", pasakė Bernardas, atsi-klaupdamas ir bučiuodamas jo ranką. "Tu išvyksti... greitai tu pakilsi į dangų. Atverk burną ir prabilk į mus paskutinį kartą".

Pranciškui pakratė galvą: "Mano vaikeliai, mano broliai, mano tėvai: visą, ką aš turėjau pasakyti — jau esu pasakęs. Kiek aš turėjau krauju savo širdyje, jį atidaviau jums. Dabar neturiu daugiau žodžių nei krauju. Jei turėčiau, tai Dievas dar laikytų mane šioje žemėje".

"Ar nieko neturi, nič nieko neturi mums pasakyti?, sušuko Giles iš kampo, kur stovėjo ir verkė.

"Neturtas, Taika, Meilė — nieko daugiau, mano broliai... Neturtas, Taika, Meilė..."

Jis bandė atsistoti, bet nepajėgė.

"Nurenkite mane, mano broliai. Paguldykite nuoga ant žemės, kad aš galėčiau ją liesti ir ji mane lydėtų".

Verkdami nurengėme, paguldėme. Klūpojome aplink jį. Visi jautėme Arkangelo plasnojimą virš jo kūno.

Atėjo sesuo Klara. Nematoma stovėjo prie durų ir klausė. Nė vieno nebuvo arti. Staiga atsikūpančiomis sūgriuvusiomis ant slenkščio, verkančią; jos

veidas buvo paslėptas gaubtuvais nuleistais ant galvų. Jodėjo raudoti ir verkti.

"Kodėl jūs verkiate, mano broliai?", paklausė Pranciškui nustebeš.

Niekas neatsakė. "Nejaugi jūs tikite, kad šitas gyvenimas toks malonus? Kur yra jūsų tikėjimas ir amžiną gyvenimą, mano broliai? Nejaugi jis toksai paviršutinis? Sese Mirtie, kuri stovi už durų; atleisk žmonijai. Žmonės nesu-pranta tavo didingo pranešimo ir dėl to tavęs bijo".

Jis apsižvalgė "Kur tu esi, Pacifikai? Skambink kanklėmis, giedokime visi pagarbos himną: "Būki pašlovinatas, mano Viešpatie, su visais savo kūriniais, ypač seserimi Saule..."

Aš prisijungiau prie kitų. Begiedant mano mintis pradėjo blaškytis. Lušnelė dingo. Tas pats atsitiko su Porciunkula, Apyziūm — visa išnyko. Atsidūriau nežinomame žemės sklype, kuris buvo spindinčiai žalias ir neribotas. Pranciškui gulėjo viduryje, ant žemės, nukreiptu veidu į dangų. Jis buvo prie mirties. Ramiai švelniai lynojo. Tolumoje kalnų viršūnės slėpėsi rūke. Žavingas kvapumas garavo iš šviežiai suartos dirvos. Kažkur toli ošė vandenynas. Pranciškui buvo vienišas. Nė vieno nebuvo arti. Staiga lyg sustingo, ir pasirodė dvylika pirmųjų brolių, apsupusių jį,

pargriuvusių prie jo, su gaubtuvais nuleistais ant galvų. Jodėjo garso nebuvo girdėti — nei raudos, nei dėjonų.

Aš buvau jų tarpe. Pakėlęs akis, pažiūrėjęs į dvylikos brolių užnugarį, pamaciau tūkstančių brolių su nuleistais gaubtuvais. Jie visi giedojo Mirties maldas. Aš atsi-klaupiau ir, žiūrėdamas į toli, mačiau jaučius, arklus, šunis, avių kaimenes — visus slenkančius prie mūsų, garsiai besiskundžiančius. Jie sutojo, brolių užnugarėje nuleidė galvas. Ir laukiniai žvėrys — vilkai, meškos, lapės, šakalai — išbėgo iš miško ir susirykiavo už savo pri-jaukintų brolių. Ir jie pradėjo raudoti ir dejuoti.

Staiga viršuje spiečius visokių veislių paukščių, nusi-leidžiančių su spiegiangiu klegesiu ir tūpančių aplink Pranciškui. Čerekšlė pradėjo pešti savo plunksnas ir pirmoji užgiedojo raudas.

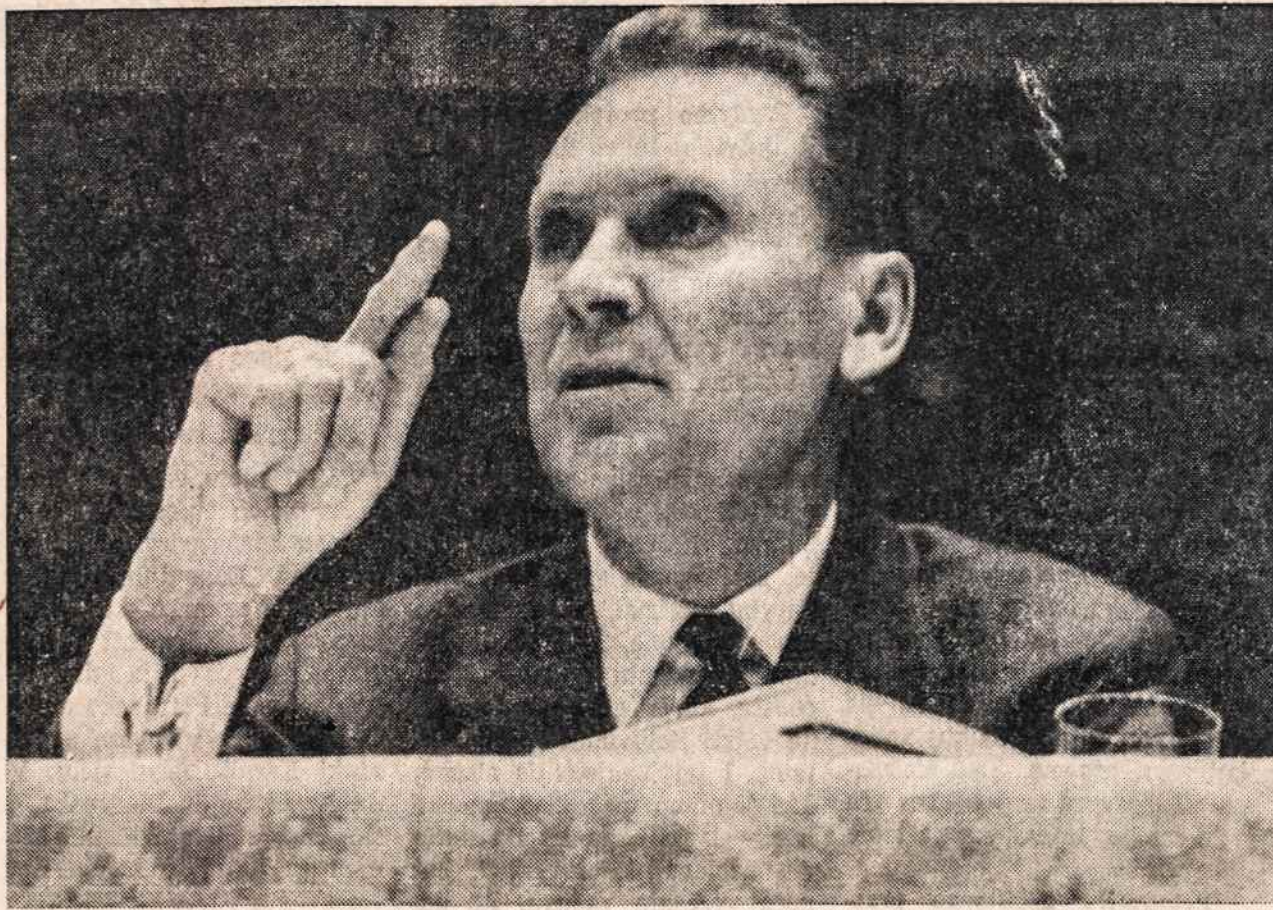
"Mano numylėtasai Pranciškui, mano mylimas Pranciškui", aš dejavau, "visi paukščiai ir gyvuliai atėjo ir verkią: jie visi atėjo į tavo laidotuves, visi tavo broliai..."

Staiga danguje sužėrėjo žydri, žalia, auksinė ir violetinė šviesa. Pakėliau galvą. Oras surtistėjo nuo vasnojančių sparnų. Susibūrė aplink mirštantį žmogų. Nelauktai širdį veriantieji garsai sudrąskė mano sva-jones. Trys moterys griuvo prie

(Galas)

PREL. J. BALKŪNAS kalba diskusijose. Dešinėje — J. Audėnas.

DR. J. KAZICKAS diskusijose.

PROF. J. ERETAS KALBĖJO MIUNCHENO LIETUVIAMS

Beveik kasmet Miuncheno (Vokietijoje) lietuviai ruošia Kristaus Karaliaus šventės minėjimą. Kartkartėmis tokį minėjimą suruošdavo Vokietijos ateitininkai sendraugiai, bet šiemet surengė kun. dr. J. Aviža, Miuncheno lietuvių kapelionas.

Minėjimas įvyko spalio 25 d. Ludwigsfeldo lietuvių kolonijoje. Sv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. Jonas Tautkevičius.

Tuoju po pamaldų Ludwigsfeldo Jaunimo namuose įvyko specialioji šventės programa — akademija. Ji pradėta giesme — maldą „Tėve Mūsų“, kuria sugiedojo moterų grupė, vadovaujama muz. V. Banaičio.

Pagrindinėje programos dalyje — prof. Juozo Ereto paskaita: „Šiandien turėjau kalbėti „Šiandien turėjau kalbėti savo parapijoje Bazely — kalbėjo prof. J. Eretas, — bet aš miešiau vykiau į čia; mane traukia lietuviai, kuriuos per ilgą eilę metų aš taip labai pamilau, pas juos ir dabar atsigauna mano širdis“.

Pasidžiaugęs ir pagyręs, kad lietuviai švenčia tokią brangią šventę ir tuo pačiu sudaro progą susirinkti visiems į vieną būrį, profesorius perėjo į dienos temą. Tremtis mums yra labai skaudi, tačiau ji nėra praekimas, nors tam tikra prasme ji yra nelaimė.

Tačiau tai nėra išimtis tik mums. Iš istorijos mes žinome nuolatos besikartojančią tremtį daugelyje tautų. Tačiau ir čia esti pridėta Dievo ranka. Kitados mes sakydavome, kad Dievas suteikė Lietuvai nepriklausomybę. Bet Dievas mus išvedė ir į tremtį. Tremties pagrindinė prasmė — moralinė reakcija į priespaudą, ir tuo ji išreiškia moralinį tautos pajėgumą. „Laimingas yra tautos, kurios turi tremtinių, nes jos tuo būdu parodo savo moralinį pajėgumą“ — tvirtino prof. Eretas.

Mūsų tremtinių labai didelę dalį sudaro inteligentija, švietusi. Istorijoje nėra žinoma, kad kada nors toks didelis nuosimtis inteligentijos būtų tremtiniais, kaip kad yra lietuviai, latviai estai.

Dievas išvedė mus į laisvę, kad čia mes dirbtumėme tą darbą, kurs neleidžiamas dirbti pavergtame krašte.

Tai ir yra šio laiko mūsų visų pagrindinis tikslas egzilyje: puoselėti krikščioniškąją ir tautiškąją kultūrą, nes kaip tik šios dvi sritys pavergtoje Lietuvoje stengiamasi labiausiai užgniaužti.

Tremtis yra auka, mistiška auka, iš aukščiausiai pavesta išstėti mums. Bet juk ir pasilikusieji Lietuvoje turi eiti pasiaukojimo keliu, tik tas kelias jiems yra daug skausmingesnis, kaip mums. Čia mes esame laisvi ir neturime baimės dėl rytojaus, ko nėra pasilikusiems pavergto-

je tėvynėje.

Toliau profesorius atkreipė dėmesį į tremtyje pasitaikančias negeroves. Pavergtoje Lietuvoje kenčia ir žūna žmonės dvasiniai ir dėl stokos gerbūvio. O čia nevieną mūsų gerbūvis žudo. Kas pasiduoda pinigui (šykštumui), aistroms, geiduliams ir neatlieka savo tautinių bei religinių pareigų — tautai žūva.

Kokia nepaprastai brangi ir graži yra lietuvių kalba! jos negalima numesti, kaip nuo rankos numautos pirštines. Kas savo kalbos atsisako, tas praranda ir savąjį aš! Kelias į krikščioniškai tautinį gyvenimą eina tikrai per lietuvių kalbą. Už tai mes turime prievolę ne tik patys lietuvių kalbą išlaikyti, bet lygiai ją perteikti ir jaunosiomis kartomis.

Kristaus Karaliaus šventė mums sudaro progą ne tik susieiti į krūvą, bet ir susimąstyti. Šios šventės proga turime suprasti, kad jeigu Kristus tokį kelią mum paskyrė, tai Kristus mus ir toliau išves. Pasaulio karaliai: kokių jų didelių buvo praeityje! O kur jie šiandien? Kas paliko iš Faronų, Napoleono ir kitų? O kur yra baisesi Lietuvos pavergėjai? Stalinas dar neseniai buvo taip nepaprastai garbinamas, o šiandien jau sunku surasti ir jo kapą. Chruščiovas, galima sakyti, dar tik vakar grąšė visam pasauliui sunaikinimu, o kur jis dabar? Yra tik vienas karalius, kurs nepraeina. Jis yra ir mūsų karalius, tai Kristus; tik iš jo plaukia tikroji galybė ir tikroji garbė. Ir mūsų tremtis yra tik laikinis bandymas — vieną kartą ji bus baigta, kai Kristus to panorės — tvirtino prof. J. Eretas, baigdamas savo paskaitą.

Įdomi buvo ir kita programos dalis. Ypač puikų išpūdį padarė giesmių ir religinės bei tautinės poezijos montażas, supintas į darnią muziką ir žodžio pyne. Montażą paruošė Alina Grininė su muz. Valteriu Banaičiu, kurs drauge skoningai paruošė bei pravedė ir visą minėjimo muzikinę dalį, susilaukdamas dalyvių dėkingumo. Montażą, kaip ir maldą „Tėve Mūsų“, atliko studentės

B. Forsterytė ir J. Vyšniauskaitė, Pauliukevičiūtė, Kairienė, Pauliukevičienė, Hermanienė ir Grininė. Dr. J. Sakalauskas paskaitė savo naujausios poezijos, sukurtos Kristaus Karaliaus garbei.

Visą minėjimo programą pravedė ir pasakė pradžios bei pabaigos žodį kun. dr. J. Aviža. Minėjimas baigtas Kristaus Karaliaus himnu „O, Kristau, Pasaulio Valdove“.

Po minėjimo kun. dr. J. Aviža paskaitė projektą lietuvių katalikų laiško, kurį numato siųsti Sv. Tėvui Pauliui VI. Laiško projektui minėjimo dalyviai pritarė. M.M. (ELI)

DISKUSIJOSE apie Amerikos užsienio politiką. Iš k. į d. A. Kazickienė, dr. V. Slavinskas, J. Gruodis. Diskusijos lapkričio 1 Apremimo parapijos salėje Brooklyne surengė LF New Yorko bičiulių skyrius. Nuotraukos V. Mazelio.

GRAŽUS LITERATŪROS VAKARAS WORCESTER, MASS.

Putnamo seselių rėmėjų vietos Aušros Vartų parapijos skyrius spalio 31 Maironio parke surengė literatūros vakarą. Žmonijų prisirinko tiek daug, kad kai kam ir sėdimų vietų pritrūko.

Vakarą trumpu žodžiu pradedo ir jam vadovavo Ona Vaitkuviene. Programą atliko rašytojas Jurgis Jankus, dailiojo žodžio menininkė Izabelė Zmuidzienė ir pianistas Stasys Rastonis. Rengėjų buvo kviesta solistė Birutė Cypienė, bet staiga susirgusi neatvyko.

Jurgis Jankus, daugelio knygų autorius ir laureatas, skaitė ilgoką novelę „Sužieduotuvės“.

Izabelė Zmuidzienė, Savicos Aušros Vartų parapijos ir plačiai veikusi, su išjautimu atmintinai perdavė Vaižganto — „Dėdės ir dėdienės“ gana ilgą Mykoliuko ir Ksaverijos gyvenimo epizodą. Pradžioje tarpuose jaunas pianistas Stasys Rastonis paskambino du Sopeno kūrinius — mozurką ir valsą.

Pabaigoje Nek. Prasad. kongregacijos motinė M. Augustina padėjo programos dalyviams ir visiems susirinkusiems. Po programos buvo užkandžiai ir šokiai.

Į vakarą be vietos lietuvių buvo atsilankę svečių ir iš kitur: iš Putnamo prel. V. Balčiū-

nas, kun. St. Yla, iš Providencijos — naujasis Balfo pirm. kun. V. Martinkus, iš Bostono — dail. V. Vizgirda, arch. J. Gimbutas ir k.

Kultūros klubo susirinkime lapkričio 1 Maironio parke dr. V. Vaitkus skaitė paskaitą „Vėžio etiologija — priežastys“. Po paskaitos buvo gyvos diskusijos.

Kristijono Donelaičio minėjimą lapkričio 22 Maironio parke rengia Liet. Bendruomenės vietos apylinkė. Paskaitą skaitys rašytojas Antanas Giedrius. Ištraukas iš „Metų“ deklamuos Adolfas Venclauskas. Programoje dalyvaus M. Mėgėjų ratelio choras. Pr.

PARTIJOS AR ASMENS? Diskusijos apie Amerikos partijas užsienio politikoje

Apreiškimo parapijoje lapkričio 1 prel. J. Balkūnas, Algis Gureckas, dr. J. Kazickas ir dr. Br. Nemickas dalinosi pasisakymais apie Amerikos partijas užsienio politikoje.

Ar partijų užsienio politika yra skirtinga ar ta pati, sprendžiant mažiau iš žodžių, daugiau iš darbų? — pasisakymai tuo klausimu nedaug kuo skyrėsi. Buvo teigiama, kad užsienio politikos skurtumai priklausau ne tiek nuo partijų, kiek nuo valstybės priekyje pastatytiems asmenų, kurių nuomonės pagrinde virsta ir partijų nusistatymais.

Lūžis nuo šaltojo karo į susisiderinimą (accommodation) prasidėjęs nuo 1956, labiausiai išryškėjo prezidentų Kennedy ir Johnsono laikais.

Lietuvos ir kitų pavergtųjų reikalas, kaip aiškėjo iš liudininko šiose diskusijose J. Audėno atsakymų, daugiausia aktyvios paramos buvo sulaukęs prezidentų Trumano-Eisenhowerio laikais. Tam laikui priklausau Amerikos Balso lietuviškos programos, Laisvės Komitetai, Pavergtųjų Tautų Seimas, Kersteno komiteto tyrinėjimai, Pavergtųjų Tautų Savaitė. Pradedant nuo 1956 aktyvi para-

ma ėmė siaurėti iki dabar.

Amerikos politika pavergtųjų tautų atžvilgiu šiuo metu vykdoma pagal teoriją, kad komunistiniuose režimuose auganti liberalizacija; kad asmeninės ir tautinės laisvės auga ir auga; laikas dirbąs laisvės naudai, ir Amerika turi laukti. Ar ši teorija ir politika teisinga? — Laukimas be aktyvios akcijos Vengrijos sukilimo metu — tai buvo didžiausia Amerikos klaida (prel. J. Balkūnas). Liberalizavimo procese reikia skirti padėtį satelituose ir Baltijos valstybėse. Jei satelituose tokių ženklių yra, tai Baltijos valstybės yra skirtos suvirškinti rusam (A. Gureckas). Jei laisvių komunistiniuose režimuose atsiranda, tai ne laiko nuopelnas, bet spaudimo iš vidaus ir iš šalies — taip pareiškė Pavergtųjų Tautų Seimo deklaracija Pavergtųjų Tautų Savaitės metu.

Išsiskyrė nuomonės, ar padėčiai pakeisti Baltijos valstybėse galima kas padaryti. Negalima, jei bent būtų pakeista dabartinė Amerikos politika (A. Gureckas). Galima daryti ir reikia — veikiant per Amerikos politikai įtakingus asmenis (J. Kazickas). Reikia lietuviams įeiti aktyviau į Amerikos partijas ir per jas veikti (prel. J. Balkūnas).

Diskusijos buvo akademinio lygio ir rinkiminių klausimų nelietė. Surengė L. Fronto Bičiuliai.

Toj pat vietoj ir tą pat dieną prieš pietus buvo L. F. Bičiulių rytinės apygardos suvažiavimas. Atidarė pirmininkas V. Maželis, vadovavo A. Vasaitis (Washingtonas), M. Raugienė (Philadelphia), A. Balsys (Waterbury). Apsvarstius veikimo planą buvo sudaryta apygardos valdyba, kurioje yra A. Balsys B. Raugas ir dr. R. Somkaitė. Po suvažiavimo buvo bendri pietūs, kuriuos parėngė E. Baltarušaitienė ir Ignaitienė.

Algis A. Regis, JAV LB Marquette Parko apylinkės valdybos narys ir buvusios LB centro valdybos atstovas organizaciniais reikalais, Centro valdybos pakviestas, sutiko ir toliau eiti tas pačias pareigas.

A. Regis dažnai lankosi įvairiose vietovėse, kur veikia LB apylinkės ir tuo būdu palaiko tvirtesnius ryšius tarp LB apylinkių ir centro valdybos. A. Regio talka buvo labai reikalinga, pravėdant JAV LB Tarybos rinkimus.

Vaclovas Kleiza, JAV LB centro valdybos narys jaunimo reikalams, lankėsi Clevelande ir turėjo pasitarimus su PLB valdybos nariais, pasaulio lietuvių jaunimo kongreso organizavimo reikalais. Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas numatomas 1964 kartu su JAV ir Kanados lietuvių III-ja dainų švente. KJ

PADĖKITE PRANCIŠKONAMS PASTATYTI LIETUVIŲ KULTŪROS CENTRĄ NEW YORKE

VIENUOLYNĄ-KOPLYČIĄ, SPAUSTUVĘ, PATALPAS LIETUVIŲ VISUOMENINIAM REIKALAM

Jau atidarytas STATYBŲ FONDAS

Aukos siunčiamos adresu:

BUILDING FUND
FRANCISCAN MONASTERY
680 BUSHWICK AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Dėkinga širdim priimama kiekviena auka

Aukojusieji 1000 dol. tampa garbės fundatoriais
500 — amžiniais nariais
100 — fundatoriais
aukėjusieji mažiau — rėmėjais.

Galima įrašyti ir mirusius (memorial). Aukotojų vardai bus įrašyti pastato garbingoje vietoje ir prisimenami vienuolių maldose bei mišiose.

ĮAMŽINKIT SAVE IR SAVO MIRUSIUS LIETUVIŲ ŠIRDYSE, KURIE NAUDOSIS LIETUVIŲ KULTŪROS CENTRU

Siunčiu auką statybų fondui \$

Pažadu auką statybų fondui \$

Įrašau mirusį

Siuntėjas

Adresas

Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible)

LF Bičiulių rytų apygardos suvažiavimo prezidentas, iš k. į d. M. Raugienė, A. Vasaitis, A. Balsys. Paskaitą skaito V. Vaitiekūnas. Nuotr. V. Mazelio.

Ar namai saugūs nuo gaisro?

Kas dieną Amerikoje kyla 195 gaisrai nuo elektros

Prieš keletą metų Tacoma, Wash., gaisro liepsnose žuvo septyni vaikai. Jų motina tuo laiku svečiavosi pas kaimynus. Iš kur kilo toks baisus gaisras? Ugniagesiai nustatė, kad ji sukėlė perkaitęs šaldytuvo motoras.

Leicester, Mass., motina ir vaikai taip pat sudegė, nors liepsnos besiplečiant, saukėsi pagalbos. Šio gaisro priežastis buvo perkrauti elektros laidai.

Iš šių ir daugelio kitų tragiškų nelaimių galime padaryti dvi išvadas:

pirma — vis daugėja gaisrų kilusių dėl blogai prižiūrimos elektros;

antra — elektros laidai keturiuose iš penkių namų yra per silpni, nes namuose nuolat didėja elektros naudojimas.

Vidutiniškai kas dieną Amerikoje kyla 195 gaisrai nuo elektros (maždaug kas septynios minutės). Gaisrų yra labai bausių, kurie kasdien sunaikina turto už milijonus dolerių. Per metus iš elektros kilę gaisrai padaro nuostolių už 109 bil. dolerių, bei pareikalauja 250

žmonių aukų, kurių didesnę pusę yra maži vaikai.

Dauguma mano, kad tokių elektros gaisrų pagrindinė priežastis yra trumpas sujungimas (short circuit). Mes jaučiamės saugūs, kol nekibirkščiuoja vielos, kol ugnim "nesispjauoda" jungikliai. Tikroji gaisro priežastis yra ne vielių susijungimas, bet jų apkrovimas, nes kiekviename name elektros naudojami keturi kartus daugiau nei prieš antrąjį pasaulinį karą.

Kur anksčiau namuose buvo 15 įvairių elektra varomų mašinėlių, ten dabar jų skaičius padidėjo iki 50. Ir dar vis didėja. Pagal paskutinius statistikos duomenis Winchester, N.Y., iš apklaustųjų 8000 gyventojų 76 procentai planuoja Kalėdom išsityti po elektrinę lėkštėm plauti mašiną, kuri naudoja daug srovės.

Ilgą laiką naudojant, įkaista ir pypkės kandiklis. Taip yra ir su elektros laidais. Jei laidai nėra pakankamai atsparūs, jie įkaista nuo didelio naudojimo. Juo ilgiau naudojama, juo daugiau įkaista. Čia ir glūdi baisaus gaisro priežastis.

Kad pašalintume tokį pavojų, reikia įdėti vielų saugiklį (circuit-breaker). Senesniuose namuose vielų stiprumas yra 15 amperų (15 A). Jei srovės sunaudojimas būtų didesnis už 15 A, tada saugiklis sprogtų, sustabdydamas srovę, bet apsaugotų nuo gaisro. Visada yra naudinga šaldytuvą įjungti prie sirtingų laidų. Jam reikia tik 3A, bet nuolatos naudojamas gali įkaitinti vielas ir prie mažo amperų skaičiaus.

Gerai žinoma, kad paprastai naudojami jie būtų 15 A, o virtuvėje, valgomojame ir kitur, kur dažniau naudojama įvairių elektrinių aparatų, — laidai būtų iki 20 amperų (20 A).

Praktikos reikalavimai: jei normali šviesa darosi tamsesnė, kai įjungti elektros aparatai, tai laidas pasidaręs perkrautas. Jei televizija tamsėja, įjungus kavos virdulį, laidai perkrauti. Jei nuolatos saugikliai perdeda, — laidai perkrauti. Jei tie, arba kiti reiškiniai trukdo normaliai šviesą, reikia stiprinti laidų amperinį pajėgumą. Patartina pasikviesti žino-

ligoninę kas dieną kunigas turėdavo nešti komuniją iš kito skryniaus koplyčios, esančios apie pusę mylios atstumu.

Tenykščios seselės prašo, kad tos statomos koplyčios lėšas padengtų gėraiširdžiai JV ir Kanados lietuviai. Sutikau pagarsinti per lietuviškuosius laikraščius ir sutarėme tą koplyčią pavadinti **Aušros Vartų koplyčia**, kas ispaniškai išeitų Nuestra Senora de Vilna.

Koplyčios statyba jau eina ir skolon. Dalis aukų tam tikslui skirtų jau pasiūta. Toje Aušros Vartų rapsuotųjų koplyčioje didįjį altorių sutiko įruošti chicagietė Mrs. Marija Rūpšauskis savo mirusiojo vyro Antano ir savo šeimos atminimui, tam tikslui paaukodama 1500 dol.

Aušros Vartų koplyčia pas raupsuotus

Kolumbijoje, Pietų Amerikoje, tėvų salezių vedama didžiulė (6,000) Agua De Dios raupsuotųjų kolonija ne kartą yra jau patyrusi dosnios lietuviškos širdies paramą. Ten esantieji kunigai misijonieriai JAV ir Kanados lietuviai aukomis, 1962 m. buvo aprūpinti pas ligonius važiuoti motociklais, dalis iš 60 ten dirbančių seselių rankiniais laikrodžiais ir aštuonios ten esančios koplyčios lengvučiais-tropiniais visų spalvų liturginiais rūbais.

Šiais gi metais ten raupsuotuosius slaugančios seselės pradėjo statyti prie chirurginio skryniaus ligoninės 90 — 30 pėdų koplyčią, kuri yra ten būtinai reikalinga, nes tame skyriuje gyvenančios seselės ir daugybė raupsuotųjų ligonių neturi kur pasimelsti, ir į tą

NAUJOS "LIETUVIŲ DIENOS"

— **Lietuvių Dienos**, spalio mėn. nr. 10. Red. Bern. Brazdionis ir kolegija, leidėjas — A. Skirius, Adr.: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029. Atsk. nr. kaina 65, prenumerata metams \$6.

Spalio mėnesio LD žurnalo numeris skiriamas daugiausia lietuvių dienai pasaulinėje parodoje New Yorke paminėti. Abi viršelio pusės puošia lietuviški šokėjų vaizdai. Tekste lietuvių dienos aprašymai ir pavaizdavimai nuotraukomis skiriami 13 puslapių. Dedamos didžiulės programos vykdytojų ir publikos foto nuotraukos, cho-

ro, atskirų momentų ir šokių bei oficialių ceremonijų V. Madžionis ir kolegija, leidėjas — P. Ažuolo, R. Kisieliūsis ir kitų fotografijos. Tai yra plačiausias lietuvių dienos paminėjimas, idomus tiems, kurie dienoje negalėjo dalyvauti.

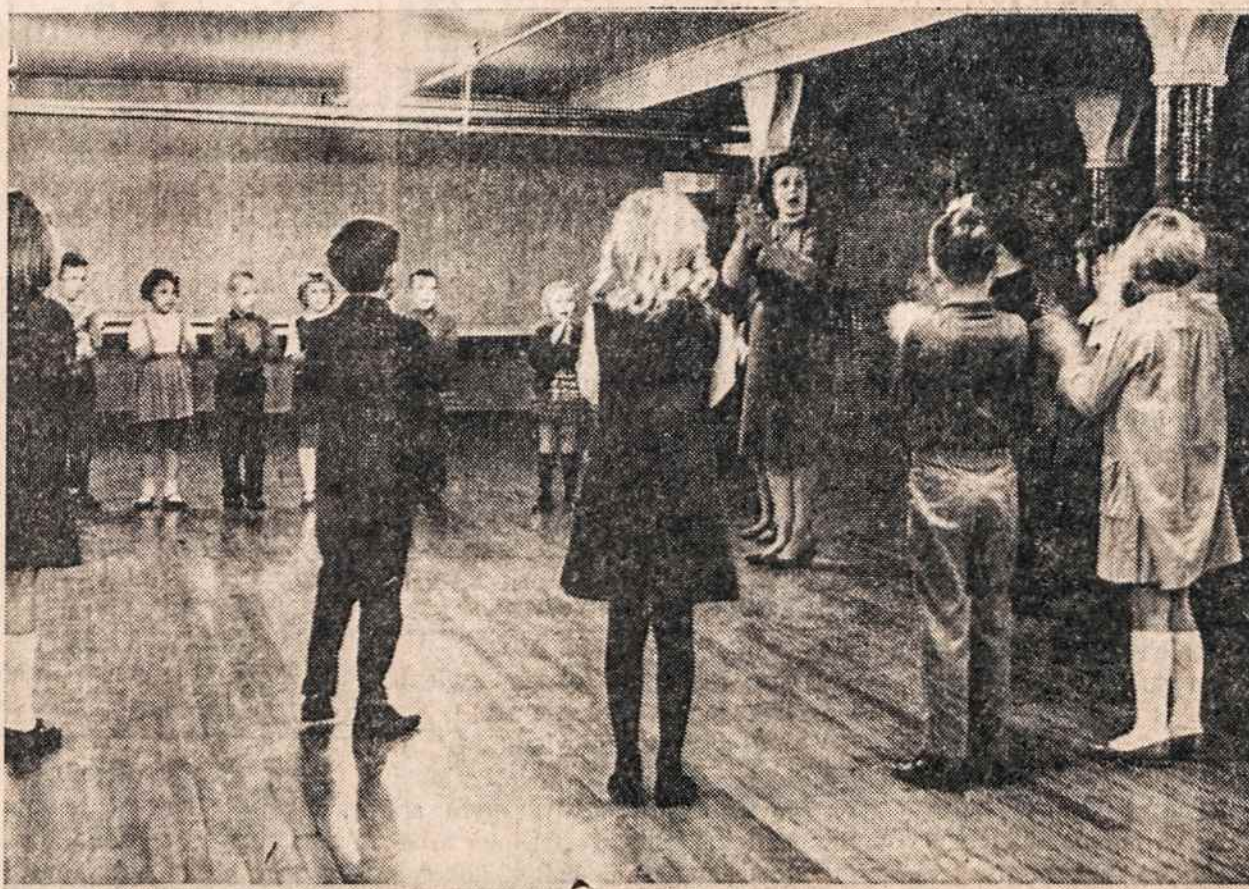
Taip pat gautas naujas "Lietuviai Amerikos Vakaruose" numeris, leidžiamas A. Skiriaus. Lapkričio mėn. numeryje daug žinių iš lietuvių kultūrinės ir visuomenės veiklos Amerikos Vakaruose. Laikraštis patartinas pasiskaityti ne tik tiems, kas planuoja į tolimąjį Pacifiko kraštą keltis gyventi, bet ir visiems.

J. RAMONO vadovaujamos radijo valandėlių parengime spalio 25 So. Bostone piliečių klube. Iš k. į d. J. Ramonas, D. Vincūtė, M. Grinkevičiūtė, A. Lapšys — radijo valandos pranešėjai, viešnia Daubarienė, pranešėjas anglų kalba Ramono sūnus su žmona.

DALIS SVIEČIŲ J. Ramono vadovaujamos radijo valandėlių parengime. Nuotraukos P. Pliškis.

JADVYGA MATULAITIENE šokių pamokoj Maironio šeštadieninėje mokykloje Brooklyne. Nuotr. R. Kisieliūsis.

PADĖKA MŪŠŲ MOKYTOJAI

Neperseniai viename "Draugo" vedamajame buvo išreikšta eilė labai taiklių minčių apie didžiosios mūsų visuomenės abejingumą ir tik saujelės nuosirdžiai dirbančių pasiaukojimą. "Tauta gyva ne miegančiais, bet dirbančiais", — sakė tasai straipsnis. Kasdienybės rūpesčiuose paskendusieji ir poilsio beieškantieji net nesu-pranta, kad "visas lietuviškasis gyvenimas laikosi tais nepavargstančiais ir besiaukojančiais, kurie savo gyvenimą į-prasmina auka ir darbu". Tarpie į nepavargstančių ir nuolat besiaukojančių turime mūsų didžiąjį gerbiamą tautinių šokių mokytoją **Jadvygą Matulaitienę**.

Visi maloniai prisimename didžiosios lietuvių dienos pasaulinėje parodoje paliktą įspūdį ir pasisekimą. Šioji istorinė lietuvių diena, o taip pat ir lietuvių diena New Yorke valstybės pavilijone buvo vaisius tų pačių bedirbančių ir besiaukojančių lietuvių. J. Matulaitienės įdėtas darbas šių dienų pasisekimui neturi būti lietuvių visuomenės užmirštas. Jos pastangomis tautiniai šokiai buvo suorganizuoti, suplanuoti ir išpildyti taip, kad negalėjome atsisėbėti, kai tokia didelė iš keliolikos miestų suvažiavusi grupė, tiksliai ir meniškai išpildė visą eplę sudėtingų šokių.

Kviesk tik tą firmą, kurios elektrą naudoji, pav., New Yorke — Con Edison ekspertus. Elektra yra naudinga, bet ir pavojinga. Kad išvengtume pavojų, turi žinoti, kaip ją naudoti. **G. Jočys**

JADVYGA MATULAITIENE. Nuotr. P. Ažuolo

Tautinių šokių spalvingumas ir išpūdingas atlikimas buvo vaisius ilgos vasaros darbo, už kurį mes visi turime dėkoti J. Matulaitienei, visom ir visiem šokių vadovom, o taip pat garbė ir pasididžiavimas mūsų jaunimui. Lietuviškas jaunimas turi daug klystelių ir vilionių šiam krašte, bet visi pamatėme, jog, tinkamai vadovaujamas, mūsų jaunimas savo energija ir entuziazmu puikiai prisideda prie lietuviškos išlaikymo bei tautos vardo išaukštinimo.

Be abejo, pastebėjome ir grožėjomės pačių mažiausiųjų šokėjų grupę. Jie taip pat savo šventės pasisekimo dalį gražiai atliko. Šių mažųjų vaikų lietuvišku auklėjimu turėtume labiausiai rūpintis, nes jie yra mūsų naujoji karta — mūsų ateitis. Jie turės kada nors užpildyti šokėjų ir choristų, laikraštinių ir rašytojų, o taip pat ir auklėtojų eiles. Lietuviškos mokyklos Amerikoje atlieka gyvenbinį uždavinį mūsų jaunųjų moksleivių lietuviškam paruošimui. Čia ir vėl mūsų miela J. Matulaitienė dirba ir aukojasi mūsų tautos ir visuomenės labui. Maironio vardo šeštadieninė mokyklą ji jau 14-ka metų dirba su vaikais, mokydama paruošdama juos tautinių šokių ir paruošdama juos mokyklos pasirodymams. Jau visas būrys buvusių mokyklos mokininkų šiandien dalyvauja šokėjų eilėse ir reikia tikėtis, jog ir ateityje jų nepitruks. Čia mūsų vaikai pirmą kartą susipažįsta su lietuviško šokio menu ir vėliau, be prievartos, bet su pasididžiavimu dalyvauja lietuviškuose pasirodymuose. Tik reikia prisiminti, kad po lietuvių dienos pasisekimo ne tik mes, bet ir mūsų vaikai didžiavosi esą lietuvišiais!

Neseniai įvykusiame Maironio mokyklos mokininkų tėvų susirinkime vienbalsiai nutarė savo ir visos lietuvių visuomenės vardu išreikšti Jadvygai Matulaitienei nuosirdžią ir užpelnytą padėką.

Jos pastangas ir pasiaukojimą pilnai įvertiname ir esame giliai dėkingi už ilgą valandų triušą mūsų jaunimo lietuviško paruošimo darbe. J. Matulaitienės nuopelnai yra prasmingi ir lietuvių tautai brangūs. Su gilia pagarba ir nuosirdžiais linkėjimais pasilieka-me dėkingi mūsų mokytojai.

Maironio Mokyklos Tėvai

NORWOOD, MASS.

Spalio 15 d., turėdamas 73 metus, Norwoodo ligoninėje mirė Petras Blažis. Palaidotas iš P. Kraw koplyčios spalio 17 d. Norwoodo Highland kapinėse.

Petras Blažis buvo kilęs iš Rokiškio apskrities, Pandelio valsčiaus. Į Ameriką atvyko 1913 m. Ilgesnį laiką gyveno Norwoode. Čia vedė Juozapiną Karneliūtę. Seimyniniame gyvenime jų būdai nesutiko, ir kiekvienas gyveno atskirai. Išaugino du sūnus Praną ir Aleksandrą ir vieną dukterį Frances. Sūnūs beveik savo pastangomis pasiekė aukštuosius mokslus. Paskutiniu metu gyveno pas lietuvių visuomenininką Joną Pečiulį.

Petras Blažis norwoodiečiam buvo gerai pažįstamas kaip pavienis asmuo ir tuo labiau kaip organizacijų narys. Lietuviuose savo veikla daugumoje reikėsi SLA, Balfe, Alte, Norwoodo Amerikos Lietuvių Piliečių Drau-

IŠ VISUR

— **Lietuvių Studentų Sąjungos** metinis visuotinis suvažiavimas įvyks lapkričio 26-29 d.d. Detroito, Mich. Statler-Hilton viešbutyje. Programoje bus diskutuojamas dabartinis lietuvių studentas ir jo santykiai su LSS. Be to, bus meno paroda, dramos rečitalis su aktorais — Martynaitė ir Kelečium. Laukiam visų studentų.

— **Pedagoginio Lituaniškos Instituto** organizuojamai parankinei lituanistinio mokslo veikų bibliotekėlei įrengti jau susitelkę gana gausūs būrys rėmėjų su vienkartinio vieno dolerio įnašu. Atiliepdamas į šiuo reikalu spaudoj paskelbtą Instituto studentų prašymą, čikagiečių inž. Jonas Stankus vietoj laukiamo vieno dolerio tam tikslui paskyrė 100. Už šimteriopai didesnę įnašą Instituto rėmėjui inž. J. Stankui nuosirdžiai dėkojama, o daug ir visiems, tuojau atsiliepiantiems į tą studentų prašymą. Laiku padaroma tik tai, kas daroma tuojau. Parankinės bibliotekėlės studentų organizacinė komisija, kurią sudaro Mykolas Drunga, Kristina Grabauskaitė, Romas Sakadolskis, Dalia Valatkaitė ir Sarūnas Valiukėnas, kreipiasi į kiekvieną šio laikraščio skaitytoją ir kviečia į minėtos bibliotekėlės rėmėjus su vienkartinio vieno dolerio įnašu. Rėmėjo įnašas siunčiamas Instituto izdininko kun. dr. J. Kubiliaus, S.J., vardu šiuo adresu: 5620 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Visų rėmėjų pavardės įrašomos Instituto mecenatų knygoje.

Mamertas Karbauskas su žmona Ona, iš Cambridge, Mass., ir Viliamas Savas su žmona Emilija, iš Medford, atostogas praleido Floridoje. Aplankė Karbauskienės seserį Stelą Jones, kuri su savo šeima ilgus metus gyvena Miami mieste. (B.)

Gaudeamus — Studentų Ateitininkų Sąjunga tuo vardu leidžia savo reikalav informacinį biuletinį. Spalio mėn. pasirodė šių mokslo metų 1 nr.

Brockton, Mass.

M. Klimas iš Linden, N. J. kuriam laikui persikėlęs gyventi į Brocktoną, Mass. Maloniai sutiko priimtinėti Darbininko prenumeratas ir patarnauti visiems skaitytojams, kurie norėtų naujai užsisakyti Darbininką, kuris pirmiems metams kaštuoja tik 5 dol. Darbininko reikalais kreiptis: Mr. M. Klimas, 146 Sawtell Ave., Brockton, Mass.

— **Pranciškonų vienuolynui Greene, Maine**, reikalinga virėja. Priimtina ir vedusiųjų pora. Kreiptis: Franciscon Fathers, Greene, Maine — Tel. 946-5511.

Ieškoma. Slasė Pilkauskienė-Stasiūnaitė, dukte Ulijonos Stasiūnaitienės - Mockevičiūtės, gyvenanti Jurbarko apylinkėje, Lietuvoje, ieško: Adomo Velmuso ir Onos Velmusienės-Mockevičiūtės, taip pat jų sūnaus Adomo Velmuso, gyvenusių 1923 metais Brooklyn, New York. Rašyti: John J. Butkus, 34 Park Ter. Bridgeport, Connecticut 06604.

gijoje, kaip ilgametis jos pirmininkas ir iki išlikęs jos vice-pirmininkas. Jis buvo veiklus visose minėtos organizacijose ir dažniausia buvo valdybų sudėtyje ar joms pirmininkaudamas.

Jis siekė vieningos lietuviškos veiklos visoje šioje kolonijoje, labai mylėjo jaunimą ir jam negailėjo aukų. Iki pat mirties išliko veiklus, jautrus ir duosnus lietuviškiem reikalams, atsiliepdavo su žymesne auka.

Gražus būrelis giminių, bendradarbių draugų ir pažįstamų palydėjo jį paskutinėje kelionėje. **K.S.**

(rs-E)

KULTŪROS DIENOS HANNOVERY

Pabaltiečių kultūros dienų parodoje Hannoveryje spalio 16-18 d.d. pirmą kartą be istorinių Pabaltijo žemėlapių Otto Bong išstatė dalį parodos "Baltų praeities dokumentai". Parėmus finansiskai Pabaltijo vokiečių istorikų "Carl-Schirren-Gesellschaft", jis ją sudarė šią vasarą ir rodė Lueneburge. Tai įvairūs smulkieji spaudmenys iš Lietuvos ir Estijos praeities: Martyno Liuterio psalmės komentaras rygiečiams iš XVI a., iškarpa apie Richardo Wagnerio veiklą Rygoje (1839), įvairių draugijų programos, XIX a. bilietai bei ekslibrisai, abiejų pasaulinių karų įvykių liudijimai, pranešimas apie Vokietijos kaizerio atvykimą į Rygą, laikraščių puslapiai su skelbimais apie 1939 m. repatriaciją, atsišaukimai 1941 m. išvijus bolševikus ir mobilizacijos įsakai, maisto kortelės, pasai, latvių tremties veiklos dokumentai.

Lietuviškas skyrius buvo papildytas istorinių dokumentų pavyzdžiais iš dr. P. Reklaičio Lituaniškos Archyvo Vokietijoje. Minėtiną XVIII a. į odą irištą dvaro inventoriaus išišmonos apskrities originalas (maj. P. Gudelio dovana) bei visa eilė eksponatų iš Maž. Lietuvos praeities, pvz. Homano XVII I amž. Maž. Lietuvos žemėlapis, prof. Gaigalaičio autografas ir ekslibrisas.

Be to, šiame nuo sunaikinimo išgelbėtas Vyduo autografas — tai jo paskutinis viešumai skirtas raštas — žodis **į lietuvių Tautą**, rašytas 1953 m. 3 dienas prieš mirtį.

Kultūros dienos lietuvių moderniąją grafiką atstovavo dailininkai: P. Augius, prof. V. K. Jonynas, A. Liutkus, Z. Mikšys, Pranas (Gailius), V. Petračiūsis. Kiekvieno jų eksponuota po 3 darbus. Lankytojų parodoje buvo arti 300. Parodą palankiai įvertino "Hannoversche Rundschau" ir "Hannoversche Allgemeine Zeitung". Kultūros dienos sukėlė didelį susidomėjimą ir Maž. Lietuvos eksponatai ir žemėlapiai.

SVEIKATA

DR. A. GRIGAITIS

Maistas reikalingas žmogaus gyvybei ir sveikatai palaikyti. Maisto pagrindinė sudėtis yra baltiminių medžiagų, anglydandenių ir riebalų.

Salta to žmogui būtina reikalinga vitaminiams ir mineralinėms druskoms. Vitaminai tarsi pagrindas maiste, dalyvauja fermentų gamyboje. Vitaminų ir mineralinių druskų trūkumas silpnina organizmo atsparumą prieš infekcijas. Vaikams stabdo jų augimą, bendrai atsiliepija įvairiais negalavimais. Ilgėnis vitaminų trūkumas veda prie ligų, pav. stoka vit. C išsukia skorbuta, cinga ir t.t. Bendrai įvairūs nusilpimai, ypač senesnio amžiaus, yra vitaminų trūkumo priežastis. Tada vartojamų vitaminų mišinį su mineralinėmis druskomis daug padeda. Kai kurie net pajaučia geriau miega, apetitas atsiranda ir savijauta pagerėja.

Beveik kiekvienas organizmas pasirūpina vitaminų atsargomis. Dėja atsargos greitai išnyksta, jei jos nėra nuolat papildomos. Vitaminų stoka atsiranda dėl netinkamai pagaminto valgio, dėl jo konservavimo ir dėl gedimo. Vitaminų vertė mažėja, pasireiškus skrandžio, kepenų ir žarnų negalavimams arba jūjų susirgimui.

Jau senovėje žmonės naudojo gausiai įvairiais augalais, pav. gerdavo pušų, eglė, metūgių nuovara, vartojo liepų žiedus, beržų lapus, jaunus dilgėles. Buvo laikai, kad net alus su spyglių metaugių priemaisa

buvo laikomas naudingas sveikatai.

Vėliau mokslininkai išaiškino, jog be baltymų, riebalų, anglydandenių ir mineralinių druskų maiste ir augaluose yra gausiai kitokių medžiagų, kurias pavadino vitaminiams, pavadinimas iš lotynų kalbos — (vita-gyvybė).

Vieni vitaminai tirpsta riebaluose, pav. vit. A, provitaminas A, karotinas, D.E.K. Kiti — C, B1, B2, B12 ir t.t. — tirpsta vandenyje. Tai išdėmetina valgio gaminimui.

Dilgėlė

Anksčiau Lietuvoje kaimuose pavasarį virdavo bulvinę sriubą su jaunu dilgėliu. Tai turėjo valyti kraują.

Dilgėlė auga sodų patvoriuose, palietus ją išsukia odos suerzinimą, nes jos maži plaukeliai sunkia skruzdėlinę rūgštį. Žydi nuo birželio iki vėlyvo rudens. Lapai renkami žydėjimo metu, o šaknys rudenį. Džiovinama atvirame ore.

ZINAU, tie vaistai sūniui, bet kai tu išgersi, ir šuo nesibijos.

mo metu, o šaknys rudenį. Džiovinama atvirame ore.

Jos lapai pilni vitaminų C.A. ir K. Dilgėlių džiovinti lapai ir džiovintos šaknys (pora arbatinių šaukštų stiklinei arbatos) liaudies medicinoje laikoma priemonė kraujo valymui ir vartojama kaip vaistai nuo geltigės, inkstų ligos, šlapimo pūslės kataro cukrinės ligos, taip pat, stabdo plaučių, inkstų, žarnų kraujavimą.

Kun. J. Tautkevičiaus išleistuvės

Miunchenas. Ilgametis P. L. B. Miuncheno apylinkės valdybos pirmininkas kun. Jonas Tautkevičius nuo lapkričio mėnesio 1 d. išvyko klebono pareigoms į vokiečių Walkertshofeno parapiją Augsburgio vyskupijoje. Prieš jam išvykstant, vietos lietuviai suruošė jaukų atsisveikinimo pobūvį, kuriame dalyvavo arti 100 žmonių.

Pobūvio metu atsisveikinimo žodį tarė ir įteikė gražių dovanų: mokyt. J. Laukaitis — P. L.B. Miuncheno apyl. lietuvių vardu, dr. J. Grinius — Vokietijos ateitininkų sendraugių valdybos vardu, p. Veršelienė — Miuncheno Lietuvių Moterų Klubu vardu. Be to, kalbėjo p.

Jaunų šviežių dilgėlių sultys vartojamos, sergant mažakraujyste; sultys pagerina kraują. Degtinės užpila ant šaknų (viena dalis šaknų ir trys dalys degtinės, laikyti dvi savaites, kad nusistovėtų, vėliau perkošti) atskiedus vandeniu, naudojama plauti pleiskanotą galvą.

Pauliukevičienė, inž. J. Augustaitis, kun. A. Bunga ir kiti, o vargo mokyklos mokinukai padėklavimo ir apdovanojo savo piešiniais.

Visi kalbėjusieji iškėlė kun. J. Tautkevičiaus nuopelnus — Miuncheno apylinkės lietuviams, apgailestavo, kad turi atsisveikinti, bet drauge palinkėjo ir geros sėkmės naujose pareigose. Visi pobūvio dalyviai savo simpatijas miela jam kunigui išreiškė gausiais plojimais.

Kun. J. Tautkevičius savo atsisveikinimo žodyje ne tik išreiškė padėką už tokias gražias išleistuves, gražius žodžius bei dovanas, bet pažadėjo miuncheniškius prisiminti ir kartkartėmis aplankyti. Miuncheno lietuvių kapelionas kun. dr. J. Avižia, negalėjęs dalyvauti išleistuvėse, atsisveikinimo žodį pasakė po Kristaus Karaliaus minijimo šventės — X.25., išreiškėdamas kun. J. Tautkevičiui ir savo padėką už pagalbą pastorojimoje.

UŽSISAKYKITE PAPIGINTA KAINA LIETUVIŠKŲ KNYGŲ

MALDAKNYGĖS

Didysis ramybės šaltinis, prel. P. Juro, su daugybe novėnų ir naujų maldų 3.00
Būk mums malonus, kan. F. Bartkaus, mažas lietuviškas sekmadienio mišiolas 2.00
Marija, gelbėki mus, Sibiro lietuvių maldaknygė 1.25

RELIGIJA, FILOSOFIJA

Mano katekizmas, vaikučiams, spalvotas, 1.00
Sv. Pranciškaus pėdomis, III-jo ordno vadovėlis 1.00
Tikybės vadovėlis, katekizmas paaugusiems 1.00
Katalikų katekizmas, suaugusiems platus religijos aiškinimas 3.00
Lekcijos ir Evangelijos sekmadi., švent. 2.00
Sv. Kazimieras, dr. Z. Ivinskio 2.00
Gegužės mėnuo, Tėv. Kornelijaus Bučnio, O.F.M., Sv. Pijus X, kun. J. Petrėno 1.50
Sv. Pranciškaus regula ir konstitucija 1.00
Kova prieš Dievą Lietuvoje, dr. J. Savasio 1.00
Katalikai, pasaulėžiūra ir politika 2.00
Saulės giesmė, dr. A. Maceinos 2.00
Marijos apsimėšimas Liurde, vysk. P. Bučio 2.00
Pranašystės apie pasaulio pabaigą 1.00
Eisiu pas Tėvą, kun. J. Burkaus 0.50
Sv. Antanas Paduvietis, Nello Vien 1.00
Negesinkime aukurų, vysk. V. Brizgio 2.00
Milžinas, didvyris, šventais, kun. Pr. Gaidos 2.00
Prie vilties kryžiaus, dr. J. Prunskio 1.00
Jaunuolio būdas, kovos, mokslas, religija, Tihamer 2.00
Thato (keturios knygtės) 1.00
Tautinis auklėjimas šeimoje, V. Ciziūno 1.00
Sv. Raštas, verstas J. Skvirecko, I tomas 10.00
Sv. Raštas, verstas J. Skvirecko, II tomas 12.00
Ateitininkų vadovas, kun. S. Ylos 3.00
Didžioji padėjėja, dr. A. Maceinos 2.00
Sv. Pranciškaus Asižietis, T.D. Daveau, O.F.M. 1.00
Serafiškuoju keliu, mąstymai T. Hasenoehrl 8.00
Ateitininkų ideologija, St. Salkauskio 2.00
Gyvenimo šaltiniai, apie sakramentus, kun. S. Žilio 3.00
Niekšybės paslaptis, A. Maceinos 4.00
Lietuviškas auklėjimas šeimoje, L. Dambriūno 0.50
Didžioji savaitė ir apeigos 1.00

LIETUVOS ISTORIJA, GEOGRAFIJA

Vysk. M. Valanciaus biografija, V. Biržiškos 1.00
Maironis ir jo gyvenimo bruožai, Aidų leid. 1.50
Mistiniame sode, kan. M. Vaitkaus 2.00
Česlovas Sasnauskas, J. Zilevičiaus 1.00
Lietuviškoji išeivija, prel. M. Krupavičiaus 2.00
Lietuvių archyvas, bolševizmo metai 1.00
Padangių keliai (astronomija) kun. P. Vasario 1.50
Argentino lietuviai 2.00
Lietuvos vaizdėliai, A. Zemaičio 1.00
Trys ultimatumai, dr. P. Mačiulio 1.50
Aleksandrynas, V. Biržiškos, I ir II tomas už 12.00
Tėvynėje ir pasaulyje, kan. A. Steponaičio 3.00
VI. Nagius-Nagevičius, dr. B. Matulionio 6.00
Senasis Vilnius, dr. A. Šapokos 5.00
Suvažiavimo darbai IV knyga 6.00
Suvažiavimo darbai V knyga 10.00
Art Collection, pranciškonų meno galerija 6.00
Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustino 5.00
Teroro ir vergijos imperija Rusijoje, K. Bielinio 2.00
Su Minija į Baltiją, kan. M. Vaitkaus 1.50
Negėstanti šviesa P. Garšvos (marijonai) 3.50
Mokslas ir religija, dr. J. Prunskio 2.00
Lietuvos vyčiai Amerikoje, Ig. Sakalo 5.00
Lietuva Europos nugalėtoja, A. Gustaičio 2.00
Mūsų šokiai, II-ojo tautinių šokių šventės repertua. 3.00

BELETRISTIKA

Valentina, A. Vaičiuliaičio 1.00
Vytis ir Erelis, J. Kmito 1.00

Žvaigždė viršum girios, Alės Rūtos 2.00
Susitikimas, J. Gailiaus 1.00
Gundymai, J. Gailiaus 1.00
Pabučiavimas, J. Grušo 1.00
Kryžuočiai, H. Sienkevičius, trys tomai 5.00
Kalvos ir lankos, A. Baranausko 2.00
Uždraustas stebuklas, S. Būdavo 1.50
Saulės grįžimas, A. Barono 1.50
Kaimietiškoji psalmė, vertė V. Kazokas 1.50
Grožybės meilė, P. Orintaitė 2.00
Purienos po vandeniu, Pulgio Andriūšio 1.50
Dažytas vualis, W.S. Maugham 3.00
Gyvenimas yra dailus, V. Volerto 2.50
Sveiki, gyvi, J. Parojaus 2.00

POEZIJA

Atviros marios, L. Andriekaus 2.00
Saulė kryžiuose, L. Andriekaus 2.00
Naktigonė, L. Andriekaus 2.00
Marijos žemė, A. Tyruolio 1.00
Žemės pakopos, J. Baltrušaičio 1.00
Alfa ir Omega, M. Vaitkaus 1.50
Relikvijos, Nerimos Narutės 2.00
Beržų pasakos, O.B. Audronės 1.50
Sacra Via, A. Tyruolio 1.00
Aukos taurė, S. Santvaro 2.50
Veidrodis jūros dugne, V. Bogutaitės 1.00
Vidurdienio sodai, B. Brazdžionio 4.00
Poezija, J. Aisčio 6.00
Respublika, S. Lauciaus 1.00
Anykščių šilėlis, A. Baranausko 5.00
Karaliai ir šventieji, E. Tumienės 2.50
Martynas Fierro, J. Hernandez 1.00
Aušros žvaigždė, A. Tyruolio 1.00
Sidabrinės kamanos, K. Bradūno 2.00

VADOVELIAI, KNYGOS JAUNIMUI

Elementorius E, Ig. Malėno 2.00
Kregždutė, A. Rimkūno, pirmoji dalis 2.50
Kregždutė, A. Rimkūno, antroji dalis 3.00
Kregždutė, A. Rimkūno, trečioji dalis 3.25
Svirplio muzikanto kelionės, V. Tamulaičio, 2.00
Keturkojis ugniesgys, D. Bindokienės 0.50
Kas gražu, vaikams piešinėliai 0.75
Gulbė karaliaus pati, liaudies pasaka 1.25
Dvylika brolių juodvarniais lakstančių, angliškai 1.00
Jaunojo galiūno keliu, kun. P. Gavėno 2.00
Lietuvos laukai, S. Jonynienės 3.00
Ten, kur Nemunas banguoja, A. Tyruolio 3.00
Gintaras, J. Plačo 4.00
Tėvų šalis, S. Jonynienės 3.50
Lietuvos spalvos žemėlapis, J. Andriaus 2.50

MUZIKA

Lietuviška muzika, C. Sasnausko 2.00
Kalėdų balsai, mišriam chorui 1.00
Liaudies dainos, K. Banaičio 1.00
Garbė Dievui, kun. K. Senkaus, giesminėlis su galdomis 3.00

Darbininko administracijoje veikia spaudos kioskas. Čia gaunami naujausi lietuviški leidiniai, maldaknygės, lietuviški kryžiai, gintaro ir odos dirbiniai, lietuviškos ilgo grojimo plokštelės, kalėdiniai atvirukai, atvirukai iš pasaulinės parodos.

Rašyti arba kreiptis
DARBININKO ADMINISTRACIJA,
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N.Y. 11221
Telefonas — GLENMORE 2-2923

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Patikima ir žinoma firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą leidžiamiesiems siuntiniams į USSR — PRANESA:

Eilėje garantuojamų užsakymų sovietinės gamybos prekėms, kaip tai: AUTOMOBILIAMS, SALDYTUVAMS, TELEVIZIJOS APARATAMS ir kt., pats gavėjas gali pasirinkti dovanas už bet kokio dydžio sumą.

Jūs taip pat galite užsakyti MAISTO PRODUKTŲ DOVANAS giminėms, esantiems USSR. Pristatymas skubus iš produktų sandėlių esančių SOVIETŲ SAJUNGOJE.

Kainos prieinamos. Katalogų prašykite bet kuriame mūsų skyriuje arba Vyriausioje Įstaigoje:

45 West 45th Street
New York, N. Y. 10036; Room 1101
Tel.: CI 5-7905

Ilgo grojimo lietuviškos plokštelės

Varpas, Toronto choro 8 liet. dainos ir 6 liet. operos, st. 6.00	\$5.00
Sutemy garsai, V. Stankus, 10 muzikos šokių. Stereo 6.00	\$5.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos ans. 16 dainų. 4.00	4.00
Lietuvos prisiminimai, L. Juodis, 14 liet. dainų akomp. gitara 5.00	5.00
Pavergtos Tėvynės dainos ir šokiai, 2 pl., 24 l. šokių ir dainų 8.00	8.00
Lietuvių tautiniai šokiai, J. Stuko leid. 14 tautinių šokių 4.00	4.00
Težydi vėliai Lietuva, Vyčių choro įdainuota 17 liet. dainų 4.00	4.00
Lietuviški šokiai, akordeonu K. Daubaro įgrota 18 liet. šokių 4.00	4.00
Dainos Lietuvai, S. Cerienės komp. įdainuota 12 liet. dainų 4.00	4.00
Lietuvos kanklės, 14 liet. kūrinių, vad. O. Mikulskinei. Ster. \$5 4.00	4.00
Mylėsi Lietuvą iš tolo, II dainų šventės 15 rinkinių dainų 4.00	4.00
Worcesterio Mėgėjų ratelio, 14 lietuviškų dainų 4.00	4.00
Kalėdų giesmės, Br. Budriūno Ansamblio 11 kalėd. giesmių 5.00	5.00
Tėvynei aukojam, Dainavos Ansamblio, 14 l. dainų. Ster. \$6 5.00	5.00
Mes padainuosim, Ciurlionio Ansamblio 16 l. dainų. Ster. \$7.50 6.50	6.50
Lietuviški maršai, Br. Jonušo įgrota 12 liet. patrijot. maršų 7.00	7.00
Ar žinai tą šalį, R. Mastienės, 13 liet. dainos solo 5.00	5.00
A. Sabaniausko, po 12 dainų-šokių X ir XI albumai po \$5.00 10.00	10.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 l. dainų ir šokių 4.50	4.50
S. Barkaus radijo vak. dainuoja. 10 kalėdinių ir 10 liet. dainų 5.00	5.00
Rozės ir tylos vakarai, V. Stankus, 11 lengvos muz. šokiai 5.00	5.00
Ar pameni, V. Stankus, 10 šokių muzika solo. Stereo. \$6 5.00	5.00
Mižino pauksmė, Montrealio l. dramos teatro 3 pl. albumas 15.00	15.00
Suk suk ratelį, Vilniaus choro 14 liet. dainų 4.00	4.00
Pilnai, Liet. opera iš pavergtos Lietuvos (3 plokštelės) 11.00	11.00
Trijų metų lauk, Ir. Giedraitis 8 liet. patriotinės vaik. dainos 3.00	3.00
Lietuviškų dainų, šokių, polkų, žukausko-Vasiliausko juokai 4.00	4.00
Dainuojame su Lione, 16 liet. dainų, įdainuotų L. Juodytės 5.00	5.00
Mes žengiamo su daina, New Yorko vyrų okteto 17 dainų 4.00	4.00
Liaudies giesmė, Tėviškės choro 11 giesmių ir dainų plokšt. 5.00	5.00
Linksmieji broliai, 12 liaudies kūrinių 5.00	5.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių po 5.00	5.00
Clevelando Vyrų oktetas, 12 muzikos šokių rink. Stereo \$6.00 5.00	5.00
Lietuviškos kamerinės muzikos 2 pl. Iz. Vyt. Vasilūno 6.00	6.00
Dainuojame su Rūta, J. Stukas, Rūtos ans. 17 liet. d. 4.00	4.00
Lione Jodis Contralto, Town Hall 14 kūrinių recitalo pl. 6.00	6.00
7 Kristaus žodžiai, Sv. Kazimiero parapijos choras 5.00	5.00
Poezija, A. Gustaitis ir Stasys Santvaras 5.00	5.00
Lithuanian 2-speed record course (Nr. 1, 2 pl. 2 žod.) 3.00	3.00
Lithuanian 2-speed record course 3.00	3.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA
910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221
(Persiuntimo išlaidom prašom pridėti 50c)

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimui tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom urmo kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525
Cor. DELANCEY, N. Y. C.
Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINIS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausias kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Uželkite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130
DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA
— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —
• Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
• Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, žilko, medvilnės
• Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
• Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėiti ir pasižiūrėti.

Jonas Talalas, LB centro valdybos pakeičtas, sutiko vadovauti JAV LB centrinei apylinkėi ir sudaryti jos valdybą. Centrinėje apylinkėje telkiami visi lietuviai, kurie gyvena toliau nuo lietuvių gyvenamų vietovių, kuriose veikia JAV LB apylinkės. Centrinės apylinkės adresas: Jonas Talalas, 7137 So. Ashland Ave., Chicago, 36, Ill.
Praėjusioje LB centro valdybos kadencijoje, centrinės apylinkės valdybą sudarė: adv. Rapolas Skipitis — pirm., Liucija Stasiūnienė — išd. ir Jonas Talalas — sekretorius.

DANIJOJE tokie plakati iškabinti prieš rūkymą.

TARIAU: GALAS TAM RŪKYMUI

Vieną migūstą popietę sėdėjau savo darbo kambaryje. Užsidegiai cigaretę. Patraukęs staiga nusiviedžiau šalin ir balsiai pasakiau: "Ne! Gana! Galas rūkymui!". Nebe vieną kartą buvau taip ryžsis, bet šį kartą buvo paskutinis mano žodis. Arba aš turėjau įveikti savo priešą, arba jis turėjo mane paversti valios mazgote...

Keturiasdešimt metų buvau čiušpės nikotinė kaip kokia kempinė. Net naktimis keldavau užtraukti... Dabar buvau namuose vienu vienas. Žmona buvo išėjusi apsipirkti. Nebuvo kam pasisakyti ir pasigirti: "pagaliau, galas"... Štai koks aš didvyris!

Nusijuokiau. Koks čia didvyriškumas? Geriau nieko nesakyti ir nesigirti, tai nebereikės teisintis ir gėdytis, kad "didvyris subliuško"... Išikišau po-

ra cigaretę į kišenaitę. Šimta kartų jas čiupinėju, bet aštuonias valandas neužtraukiau. Kodėl neištverti dar aštuonių? Nakčiai cigarečių dežutės neėmiau. Snūdau, budau ir vėl užmigau. Kažkas kankino. Tačiau vienu tarpu be pertraukos išmiegojau šešias valandas. Taip man nesitaikė jau eilė metų. Aha! Paėmiau cigaretę į rankas, pasukau tarp pirštų ir pasišaipiau: "E, aš jau pradėtu tave apveikti! Dar kiek laiko — ir sudiev, dūmeli, visam laikui!"

Tą dieną, kai mečiau rūkes, mano ūgiui ir stuomeniui trūko 9 svarų. Joks valgis nebuvo skanus. Turėjau įdegsį gomurį, rūkančiojo kosulį, padilgintus nervus. Abiejų mano rankų pirštai buvo gelsvai dažyti. Dantys burnoje aprūdėję, liežuvis lyg kokiom samanom apklotas — gėdijausi prasizio-

ti. Aš buvau tikras nevalytas kaminas. Tikrai vienas mėnuo labai daug pakeitė. Mano pulsas, kuris buvo pakilęs ligi 120, nukrito ligi 72. Pirmą kartą po daugelio metų valgis turėjo skonį ir malonumą. Pranyko kosėjimai, degimas gerklėje, smilkinių tvinksnėjimas, galvos migrena. Miegojau be pertraukų. Jei dabar kada ištais neišmiegu aštuonių valandų, tai mane ima jau rūpestis. O seniau?...

Bandžiau atprasti rūkyti ir seniau. Visiem pasakojau si jau metas rūkyti. Mažindavau kiekį cigarečių — sako, tai padeda palaipsniui nuprasti. Man nepadėjo. Po poros dienų vėl dūmiau it garvežys. Beprotybė tie visi savęs apgaudinėjimai. Arba visiškai meti, arba niekadosi... Nereikia girtis nei pagyrimo ieškoti, bet pasiryžti ir padaryti.

Apklausiau 45 pažįstamus, kurie tokiu būdu metė rūkė. Visi jautėsi lengviau ir sveikiau. Kai kuriem pagerėjo regėjimas, kitiem klausia; vienam kitam dingio vidurių užkietėjimas, sligga, galvos skausmai, pakilo svoris. Ir aš pasidariau sunkesnis, bet ne apvalsenis.

Su rūkymu susimezga kai kurie ipročiai, lyg koks žaismas, užsiėmimas, nuobodulio vaikymas. Tenka nuprasti, kaip

nuo kokio cirko. Pradžioje nelengva, bet ir nekarzygiška. Nėra kažin koks didvyris, kuris metą rūkyti, o tik sveikas, protingas, laisvas žmogus. Niekas dar nuo nerūkymo nemirė. Reikia kiek pasikamuoti atprantant, bet užtat malonus atlyginimas. Kam save daryti vergu kvailo ir nesveiko ipročio. (Courtney R. Cooperio kelios pastabos iš (Das Beste' 1964 Mai)

Danai daugiausia pasaulyje suvartoja cigarečių pagal savo gyventojų skaičių. Jie sudumia 5.5 milijono cigarečių per metus. Vyriausybė už jas paima 80 proc. kainos. Tuo būdu sudaro metam 200 milijonų dolerių, kurių pakanka visam Danijos kariniam biudžetui. Bet kam ginti kraštą ir žmones, jeigu jie cigaretėm pamažu patys žudosi. Užtat cigaretės brangios ir jų negalima gauti taip lengvai, kaip Amerikoje — beveik kiekvienu laiku ir kiekvienu miesto užkampy. Dabar varžoma reklama laikraščiuose, radijo ir televizijos programuose, o taip pat pardavinėjimas jaunimui. Tikrai valdžios laikraštis "Politiken", susirūpinęs krašto apsaugos biudžetu, rašo: "Laisvoje visuomenėje reikia palikti žmogui pačiam laisvę pasirinkti tarp gero ir pikto".

RUDENEJANTIS parkas

Nuotr. R. Kisielius

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Po 5 dol. M. Laukus, Wallkill, N.Y. J. Mikaila, Detroit, Mich. J. Stankūnas, Linden, N.J., A. Trečiokas, Orange, N.J.

Po 3 dol. H. Davalis, M. Gaidimaukas, Brooklyn, N.Y. T. Jonaitis, R. Markevičius, Woodhaven, N.Y. J. Bastys, Briancliff Manor, N.Y. A. Kraučiušas, Cambridge, Mass. A. Vitkus, Dorchester, Mass. A. Valančius, Brighton, Mass. P. Karosas, New Britain, Conn. W. Aglen, Phillipsburgh, N.J., B.

Po 3 dol. H. Davalis, M. Gaidimaukas, Brooklyn, N.Y. R. Jonaitis, R. Markevičius, Woodhaven, N.Y. J. Bastys, Briancliff Manor, N.Y. A. Kraučiušas, Cambridge, Mass. A. Vitkus, Dorchester, Mass. A. Valančius, Brighton, Mass. P. Karosas, New Britain, Conn. W. Aglen, Phillipsburgh, N. J. B. Chlamauskas, Ken neunkport, Me., A. Wenslovas, Pittsburgh Pa., M. Ramanauskas, San Diego, Calif.

Po 2 dol. E. Karpus, P. Narvydas, Brooklyn, N.Y. V. Melilūnas, New York, N.Y. A. Raguckas, Woodhaven, N. Y. M. Digimas, Waterbury, Conn. V. Kronkaitis, New Haven,

Conn., J. Butkus, Bridgeport, Conn. J. Ardys, Cherry Hill, N.J. J. Starinskas, Cambridge, Mass., E. Petrauskas, Chicago, Ill., G. Aleknevičius, Toronto, Ont. Canada, A. Alksninis, Charleston, S.C.

Po 1 dol. E. Būnienė, A. Kazlauskas, J. Klant, A. Sharry, Brooklyn, N.Y. P. Kadas, O. Žilius, Woodhaven, N.Y. V. Vasiliauskas, V. Vitkus, Rochester, N.Y. Kun. A. Kardas, New York, N.Y. J. Kivyta, Maspeth, N.Y. J. Alekna, Elmout, N.Y. A. Vasiliauskas, Great Neck, N.Y., J. Kibartas, Amsterdam, N.Y. A. Daunoras, P. Žilinskas, Kearny, N.J. P. Zalubas, Newark, N.J. F. Saranka, Paterson, N.J. R. Slepetyš, Linden, N.J. J. Golding, A. Gruodis, New Haven, Conn. V. Barrius, Bridgeport, Conn., J. Rulis, New Britain, Conn. B. Martūnas, Terryville, Conn. M. Norvaišienė, So. Boston, Mass. A. Paliulis, Dorchester, Mass. V. Kamaitis, Millbury, Mass., Kun. C. Batutis, Philadelphia, Pa., A. Griška, Donora, Pa. M. Kralikienė, Mahanoy City, Pa. A. Butkėnas, St. Charles, Ill. A. Laucis, M.D., Mt. Olive, Ill. S. Jakavičius, A. Juodka, A. Svagždienė, Chicago, Ill. Kun.

G. Motiejūnas, C.P. Scranton, Pa., A. Slepetyš, J. Lushis, Easton, Pa., Dr. V. Giriūnas, Tėvai Jėzuitai, Montreal, Que., Canada. A. Daidynas, Lakeside Calif. A. Vizbara, Clearwater, Fla., M. Gaibavičius, Engadinė, Australija, A. Barzdukas, Falls Church, Va., V. Prižgintas, Los Angeles, Calif., J. Vaitkus, Philadelphia, Pa. V. Labutis, Richmond Hill, N.Y.

Visiems spaudos rėmėjams reikiama gilia padėka Darbininko administracija

NAUJOS KNYGOS

Darbininko administracijoje galima gauti:

Vaclovo Čičiuo TAUTINIS AUKLĖJIMAS SEIMOJE. Trumpas tautinio auklėjimo vadovas lietuviškajai šeimai išvijoje. Išleido Vliko lietuviybės išlaikymo tarnyba. Labai parankaus formato knygelė, kietais apdarais, 220 pusl. Kaina 1 dl. Lietuviško kryžiaus atvirukai. Iš pasaulinės parodos New Yorke. Dvylika atvirukų 1 dol., už tris — 25 centai.

Rašyti arba kreiptis: Darbininko administracija, 910 Wiloughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221, telef. GL 2-2923.

H. W. FEMALE
GIRLS WANTED — WILL TRAIN TO WORK AS OPERATORS on Brassiers and Slips Experience not necessary. We will train girls willing to learn. APEX MILLS 623 Amboy St., Brooklyn, N. Y. Apply Sat. — 7:30 AM till 3 PM

RESTAURANTS
OYSTER BAY RESTAURANT Pietūs - Vakariėnė - Kokteilai Banketo stalo specialistai. Nuo 25 iki 500 žmonių. Spalio - lapkričio - gruodžio rezervacijoms skambinti banketo būdėjui: LH 5-8402. 31-01 Broadway, Astoria, L. I.

CHRISTMAS CARDS
Outstanding Buy — Christmas Greeting Cards Boxed Assortments Solid Packs & Bulk Closeouts at very low prices. Case lots only. No samples please. CASNER & SOMER 622 Broadway — Call AL 4-7850.

REAL ESTATE
NEW 2-FAMILY-BRICK HOMES with garage Price \$28,000; \$300 down payment Location: Metropolitan Avenue and 54th Street, Ridgewood - Queens. Call HY 1-5256 (3 to 7 PM)

SERVICES
RAYS ITALIAN BAKE SHOP American - Italian Style Wedding and Birthday Cakes Pastries, Cookies, Bread, Rolls Whipped Cream Cakes Butter Cream - Ice Cream Cakes Open Sundays. Call ST 8-9179 304 5th Ave., (cor. 2nd St.) B'klyn

YOUR OLD FUR COAT MADE INTO LATEST STYLE Cape or Stole with new Lining all for \$25. Fur Coats expertly restyled at the lowest prices. Call OR 5-7895

DISPLAY XMAS SHOPPING
BICYCLES FOR XMAS "Use our Lay Away Plan" Large selection of popular makes Schwinn, English Rudge, Rollfast, Colson Velocipedes, Central Charge. Come make your selection early — "Place your order NOW."

Jack Tracy
86 McLean Ave., Yonkers, N. Y. Tel: (914) 3-0532

YOUR OLD FUR COAT Made into Latest Style Cape or Stole with new lining all for \$25. Fur Coats expertly restyled at the lowest prices Call OR 5-7895

TO PLACE, YOUR AD CANCEL OR CHANGE Call LO 3-7291

TAZAB OF LONDON

Didžiausia siuntinių persiuntimo įstaiga pataria pasinaudoti jų vertinga prekių kokybe...

apsirengimo, maisto ir kitų prekių, jei norite siųsti savo giminėm į Rusiją ar kitus kraštus už geležinės uždangos. Didelis pasirinkimas šventėm maisto produktų, lovom uždangalių, kilimėlių ant sienų, Hohner akordijonų, Singer siuvamų mašinų, rašomų mašinėlių, megztinių, šveicariškų skarelėlių.

GREITAS, TIESIOGINIS IR GARANTUOTAS PATARNAVIMAS Rašykite ar skambinkite pasirinkimui katalogu javiriomis kalbomis:

TAZAB OF LONDON 100 East 10th Street New York 3, N. Y. Tel. ALgonquin 4-4161

WFLD JAU 22 METAI! LIETUVOS ATSIMINIMU RADIO VALANDA **ŠEŠTADIENIAIS** Nuo 5 iki 6 val. **STUKAS** 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205 Tel. (201) 289-6878

Bendromis įėgomis kurkime stiprią pelningą instituciją!
LITAS INVESTING CORP., Inc. Maloniai kviečia prisidėti prie bendrovės plėtimosi perkant LITAS Akcijas. Litas bendrovė akcininkų kapitalą investuoja pelningai iki 12% ir konservatyviai į trumpalaikes — užtikrintas paskolas, pirmus ir antrus "mortgage", namus ir t.t. Progai pasitaikius, nedidelė kapitalo dalis yra investuojama ir į Akcijų Biržą. Visais akcijų pirkimo reikalais prašome kreiptis: V. VEBELIONAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799 arba A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997 Darbo valandos: ščiokiadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val.

— HAVEN REALTY — Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Piginų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 5 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai Šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai DALIA ir ALBERTAS RADŽIONAS, sav. 36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206 Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ **RAY'S LIQUOR STORE** Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y. Telefonas: Virginia 3-3544

WINTER GARDEN TAVERN Inc. VYTAUTAS BELECKAS Savininkas Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami poaidoviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina. 1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood) Tel. EVERgreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN baras - restoranas PRANAS BRUCAS, savininkas 86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421 Tel. Virginia 6-9519 SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIEM POBOVIAM Salėje gali tilpti 100 dalyvių

REPUBLIC Liquor Store, Inc. 322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y. Telefonas EV 7-2089 JUOZAS BRUZINSKAS, Manager Didelis pasirinkimas įvairių vynu, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

S & G MEAT MARKET ANTANAS VAITKUS, vedėjas **MAISTO KRAUTUVE** 84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077 340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329 91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554 Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBOVIAM Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius We take all orders special price for Weddings and Parties Home-Made Bologna

Norite geros meniškios fotografijos — PORTRETO - SEIMOS - VAIKU 'vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys — **VYT. MAŽELIS** 422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Tel. HYacint 7-4677

FOTOGRAFAS Romualdas Kisielius Tarptautinės Fotografų Sąjungos narys, baigęs Amerikos kariuomenės foto mokyklą. Jums už prieinamiausią kainą atliks visokius fotografinius darbus. Dėl susitarimo skambinti — GLenmore 2-0029

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Vienuolynas GL 5-7068

Kun. V. Pikturai, sugrįžusiam iš Europos, Angelų Karalienės parapijos draugijos lapkričio 8 parapijos salėje surengė priėmimą, kur jis pasakojė savo kelionės įspūdžius.

Teresė Sakalauskiene, 55 metų amžiaus, gyvenusi 89-01 91 Ave. Woodhavene, mirė lapkričio 8. Pašarvota Šalinskų laidojimo koplyčioje. Laidojama lapkričio 12 9 v. r. iš Angelų Karalienės bažnyčios šv. Karolio kapinėse. Liko nuliūdime vyras Juozas.

N.Y. skautams Remti Komitetą sudaro: P. Leveckienė — pirm., A. Gerulaitienė, Jonė Kiaunienė, C. Ašenbergas, Vyt. Liobis, Vyt. Labutis. Komitetas lapkričio 14 Maspetho lietuvių parapijos salėje rengia rudens balių.

Vytautas Strolija pakviestas nauju Operetės choro vadovu. Repeticijos vyksta penktadieniais Bručo svetainėje Woodhavene, 7:30 — moterim, 9 v. — vyram. Naujas dirigentas kviečia įsijungti į chorą visus kurie mėgsta lietuvišką dainą.

Pavergtų Tautų seimas lapkričio 10-11 pradėjo vienuoliktą sesiją. Posėdžiai buvo Carnegie Endowment salėje.

Brooklyno pašto viršininkas prašo lapkričio mėn. siųsti kalendorius, katalogus ir panašius siuntinius, kad nebūtų labai apkrautas paštas Kalėdų švenčių metu. Taip pat labai prašo naudoti Zip Code numerius.

KVIETIMAS

Akademinio Skautų Sąjūdžio New Yorko skyrius kviečia rytinio pakraščio visuomenę atsilankyti į Chicago satyrinio teatro

ANTROJO KAIMO

pasirodymą.

Programoje — keliolika satyrinio-humoristinio pobūdžio vaidelių iš lietuviško ir tarptautinio gyvenimo.

VIETA:

Showboat salėje

814 Jamaica Avenue
Woodhaven, N. Y.

Cypress Hills stotis
BMT Jamaica Line

LAIKAS:

lapkričio 21

Po vaidinimo **SOKIAL**, grojant naujam Romo Butrimo orkestrui.

Norintieji gali užsisakyti staliukus iš anksto pas Feldą Nemickienę — tel. MI 2-2117.

Įėjimas \$3.50

studentams \$3.00

tik šokiams \$2.50

Šio vakaro pelnas skiriamas **New Yorko lietuvių kultūros namų** statybos fondui!

New Yorko lietuvių vyrų choro valdybos pirmasis posėdis, dalyvaujant choro vadovui muz. Vl. Baltrušaičiui, įvyko lapkričio 3 d. Skobeikų bute, Ridgewoode. Aptarta visa eilė einamųjų reikalų. Choro metinis koncertas numatomas suruošti pavasarį.

Repeticijos vyksta kiekvieną pirmadienį tenorams, o trečiadienį bosams 7 val. 30 min. vakare, Liet. Atletų Klubo patalpose, Ridgewoode. Nauji choristai mielai kviečiami įsijungti į choro eiles. Dabar įstoje dar pilnai galės pasiroditi būsimajam koncertui. Maloniai prašoma paskambinti valdybos pirmin. K. Skobeikai EV 6-8992.

Koks yra tikrasis lietuviškas moters veidas? Ar padeda juodosios piliulės? Tai pilnai sužinosite, kai atvyksite į Antrojo Kaimo pasirodymą, kuris bus lapkričio 21 Showboat salėje, Woodhavene. Pradžią 7 v.v.

Arnoldas Voketaitis, sekmingai dainavęs šį sezoną City Center operoje, išvyksta gastroliu: lapkričio 16 dainuota Rochesterio Mefisto vaidmenį Fauste, lapkričio 18 Buffalo — Bohemoje—Koliene, lapkričio 20 Indianapolis, Ind., Figaro—Figaro vestuvėse.

Mykolas Cibas, ilgai vadovavęs Brooklyno operetės chorui, iš šių pareigų pasitraukė.

Studentų ateitininkų N.Y. draugovės susirinkimas buvo penktadienį, spalio 30, kolegės Dalės Skeivytytės namuose, Woodhavene, N.Y. St. Lušys kalbėjo tema — Visuomeniškumas ir šių dienų lietuvių studentas. Paskaitininkas pabrėžė, kad studentas turi gerai pažinti savo tautos istoriją, mokėti savo kalbą, dalyvauti lietuviškose organizacijose, domėtis lietuvių politiniu gyvenimu. Draugovės vicepirm. Raimundas Graudis kalbėjo apie John Birch draugiją, kaip spauda sudarė klaidingą nuomonę apie šią antikomunistinę organizaciją.

Dr. Halina ir Jurgis Montvila iš New Yorko savaitę lankėsi Kalifornijoje, kur dr. H. Montvilienė atstovavo RCA bendrovei Fall Joint Computer konferencijoje San Francisco. Ta pačia proga Montvilai buvo nuvykę į Los Angeles, kur aplankė gimines.

Aukos L.I. Tautos Fondui Per Jurgį Klimą, gyv. 36 Melrose Ave., E. Norwalk, Connecticut, SLA 248 kuopos sekretorių, Vliko išlaisvinimo darbuams remti po 5 dol. aukojo: Jurgis Klimas, Edwardas Klimas, Barbora Rayle, Juozas Banelis, Vytautas Rayle, Frank Trunce, Albert Bilinski, Wladislawas Zautaus, Amilia Mikalonis ir Paulina Mitchell. Visiems nuosirdžiai dėkoja

Fondo Valdyba

Nauja lietuvių muzikos radijo programa

Lapkričio 2 dieną buvo pradėta nauja anglų kalba programa apie lietuvių muziką radio WSOU, Seton Hall University, 89.5 banga F.M. Programa duoda kiekvieną pirmadienį vakare, 9:30 val., vadovaujama prof. Jokūbo J. Stuko.

Po pirmo bandymo buvo gautas gausiai palankių atsiliepimų iš klausytojų lietuvių. Jie buvo patenkinti penkių minučių pranešimu apie lietuvių kalbą ir paskui trumpais paaiškinimais apie kiekvieną grojamą dalyką. Programa nepertraukiama skelbimais; tai sudaro rimtą nuotaiką.

N. Y. LIET. DANTŲ GYD. D-JOS NARES, susirinkusios spalio 25 d. dr. R. Saldaitienės bute su paskaitininke dr. J. Trojaniene. 1-je eilėje (iš k. į deš.) P. Leveckienė, E. Vilčinskienė, E. Baltrušaitienė, 2-je eilėje B. Paprockienė, R. Saldaitienė, J. Sniečkienė, J. Vytuvienė, dr. J. Trojaniene, S. Dimienė, S. Kiaunienė, M. Kregždienė, 3-je eilėje S. Bobelienė, S. Kentienė, S. Kungienė, F. Ignaitienė, A. Svalbonienė ir P. Radzivanienė, Trūksta S. Birutienės, S. Dauksienės, A. Didžiulienė, V. Kosienės, J. Maurukienės, J. Skripkienės, J. Sukienės. Nuotr. R. Kisieliaus.

MIELI IR BRANGŪS NEW YORKO LIETUVIAI

Jau dvidešimt keturi metai, kai lietuvių tauta kenčia sunkių trėmimų ir genocido siaubą.

Dvidešimt keturi metai prabėgo, bet mūsų seserų ir brolių pagalbos šauksmas nenutilo. Jie savo prašymus kreipia į mus, JAV lietuvius, tikėdami mūsų galestingumu.

Sirdį veriantys šauksmai ateina iš nesvetingo ir mirtį nešančio Sibiro, iš Lenkijos, iš nuolat vokiečių Lietuvos bei Vakarų Vokietijos.

Balfas visomis jėgomis stengiasi tą kenčiančių tautiečių šauksmą išgirsti, stengiasi iš žlugdančio skurdo juos gelbėti, bet jis bejėgis, jei visi nestosime talkon ir savo gera širdimi Balf'o išteklį nepadidinsim.

Balfas visomis jėgomis stengiasi tą kenčiančių tautiečių

Raimundas Graudis, N. Y. studentų draugovės vicepirmininkas, lapkričio 4 išvyko atlikti karinės prievolės.

Lietuvių Atletų Klubas lapkričio 26 George Washington viešbutyje, 23 rd St. ir Lexington Ave., New Yorke, rengia rudens balių, kur bus pagerbti sporto darbuotojai. Šokiams groja R. Butrimo orkestras.

Dail. William J. Witkaus dukra profesoriauja Fordhamo universitete, kur dėsto biologiją. Spalio 18 Campus Center patalpose įvyko jos pagerbimas už jos 20 metų profesoriavimą. Buvo pabrėžta jos didelis pasišventimas mokytojavimui, profesoriavimui ir moksliniam tyrinėjimam, jos pasiekti laimėjimai. Ji buvo apdovanota garbės 20 metų medaliu.

šauksmą išgirsti, stengiasi iš žlugdančio skurdo juos gelbėti, bet jis bejėgis, jei visi nestosime talkon ir savo gera širdimi Balf'o išteklį nepadidinsim.

Aukų rinkimo vėjus šiais metais pradėdamas lapkričio 7 d. ir baigiamas gruodžio 7 d. Tegul didžiajame New Yorke nelieka nei vieno garbingo lietuvi, nei vienos lietuviškos šeimos, kuri per tą mėnesį neatiduotų savo aukos Balfui.

Vajaus komitetui kiekviena mūsų auka didesnė ar mažesnė — bus lygiai brangi, o visi tomis aukomis sušelpdami bus už jas giliai ir nuosirdžiai dėkingi. Aukos Balfui yra nurašomos nuo metinių mokesčių.

Tegul dosnumu ir galestingumu būna padabinta kiekviena lietuvių širdis New Yorke, Padėkos Dieną švenčiant, Kalėdų belaukiant.

Artimiausiu laiku laukiame

Parduodamas vienos šeimos namas iš 7 kambarių su moderniška įrengtu rūsiu. Vieta: 159 Highland Blvd. Brooklyne, N. Y. Informacijom kreiptis tarp 5-8 val. vakarais AP 7-2343.

**FRANK T. ALEXIS
ADVOKATAS**
110-18 Jamaica Avenue
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. Virginia 7-8110
Priėmimo laikas: pirmadieniais ir trečiadieniais vakarais. Kitomis dienomis iš ryto arba pagal susitarimą.

ANTROJO KAIMO "šeimynėlis". Pirmoje eilėje R. Vėžys, R. Stravinskaitė, V. Demereckis, antroje eilėje K. Almėnas, R. Stakauskas, B. Virkonas, R. Jurkūnaitė, R. Aulukevičius. Antrojo Kaimo pasirodymas įvyks lapkričio 21 New Yorke, lapkričio 22 — Bostone.

BOSTONO ŽINIOS

Tėvų komitetą liuanistinėje mokykloje šiemet sudaro: pirm. Vyt. Leveckas, vicepirm. Apolinaras Treinys, sekr. Ivona Laurinavičienė, išd. Pranas Simkus ir ūkio vadovas Genė Bačiulienė.

Lituanistinės mokyklos vakaras bus lapkričio 15 Liet. Piliiečių draugijos didžioje salėje. Programoje dalyvaus Vitalis Zukauskas iš New Yorko. Pelnas skiriamas tos mokyklos palaikymui.

Bostono romuvėnai kartu su studentais lapkričio 22 paminės nepriklausomos Lietuvos kariuomenės atkūrimo 46 metų sukaktuves šia tvarka:

10 val. ryto lietuvių šv. Petro parapijos bažnyčioje pamaldos už kritusius kovoje dėl Lietuvos laisvės. Organizacijos kurios turi savo vėliavas (skautai-skautės, ateitininkai, neo-lituanai ir kitos), maloniai prašomi pamaldose dalyvauti organizuotai su savo vėliavomis.

5 v.v. Liet. Pil. draugijos didžiojoje salėje So. Bostone, bus trumpa akademija ir vaidinimas — Antrasis Kaimas, kurį suvaidins artistai iš Chicago.

Po vaidinimo bendras pobūvis.

Kadangi Bostone vaidinimai jau labai seniai buvo, turėsime progos valandėlę užmiršti kasdienybę ir pasigėrėti scenoje pavaizduotomis gyvenimo nuotropomis.

Tad visi maloniai kviečiami nepraleisti šios retos progos.

Rengėjai

IŠ NEW JERSEY LIETUVIŲ VEIKLOS

Lietuvių respublikonų veikloje pastebėta nemažai klaidų, kurios taisyti būtina rinkimuose. Galimas dalykas, kad didžiulia tų klaidų bus galima išvengti, ypač kai šių rinkimų proga į respublikonų vadovybę buvo pakviesti ir trys lietuviai: Vytautas Abraitis, Eugenijaus Bartkus ir Leonardas Valiukas.

Išnuomojamas butas iš 6 šviežių kambarių, su centraliniu apšildymu ir šiltu vandeniu. Prie gero susisiekimo ir netoli parko. Skambinti 849-7240.

Great Neck, N.Y. Reikalinga moteris namų ruošos darbams: nuo pirmadienio iki penktadienio tik po pusę dienos. Geras atlyginimas. Dėl informacijų skambinti vakarais 516 HU 7-4596.

New Jersey Lietuvių Tarybos valdybos posėdy nutarta 1965 m. Vasario 16 dienos minėjimą rengti vasario 14 Lietuvių salėje, Newark, kviečiant Lietuvių Bendruomenę, Lietuvos vyčius, Newarko veteranų postą. Numatoma nauja programa, kad jaunimą patrauktų.

New Jersey Lietuvių Prekybos Rūmų veiklos atnaujinimo pasitarimas įvyko lapkričio 1. Paknių rezidencijoje, Arlington, N.J. Pirmininkavo vicepirm. J. Paknis, sekr. A.S. Trečiokas, kuris padarė platesnį pranešimą Prekybos Rūmų reikalui.

Seimininkai skaniai pavaišino visus dalyvius. Pasikalbėta įvairiais bendrais lietuviškais aktualiais reikalais. Pasidžiaugta, kad įvairių profesijų lietuviams gerai sekasi, kad amerikiečiai mūsų profesionalus vertina.

A. S. Trečiokas

Ekonomistas Juozas AUDENAS a) padeda Investavimų Fondų šerius pirkti, b) sudaro planus jaunesniems žmonėms sistematiniai taupyti ir atiečiai kapitalus ugdyti, c) sudaro planus pensininkams, santaupų turintiems, papildomų pajamų gauti. 109 Warwick St., B'klyn, N. Y. 11207; tel. TA 7-9518, LA 4-6484

A. ANDRIUŠKEVIČIUS

LAIKRODININKAS
- JUVELYRAS

Aukšas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.

Telef. — APplegate 7-7083

C. A. VOKET

VOKIETAITIS

ADVOKATAS

41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVERgreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuojujas
MODERNI KOPLYCIA

423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME

Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVERgreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS

Balsamuojujas

231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS

- Šalinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(Prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteiktas garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,

INC.

E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYCIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME

280 CHESTNUT STREET

NEW BRITAIN, CONN.

Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME

Inc.

PETRAS KARALIUS, sav.

Laidotuvių direktorius
ir balsamuojujas

74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.

PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER AVE.

PRANAS VAITKUS
Laidotuvių direktorius
ir balsamuojujas
Cambridge, Mass.

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia
Beremeninis dykas, Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiasiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434